

Nr. 23 - Juni 1994
6e jaargang
Verschijnt 4x per jaar
Prijs per stuk Hfl 5,-

LIMBURGS SCHUTTERSTIJDSCHRIFT

KONINKLIJKE
SCHUTTERIJ
ST.-ELISABETH

OLS

3 JULI 1994

STOKKEM

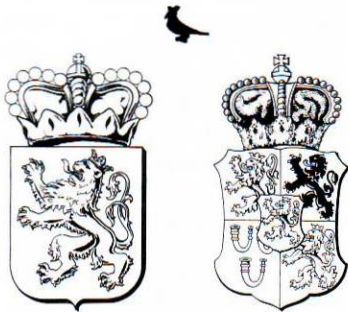
Goed geschoten!

Brand

HET BIER WAAR LIMBURG TROTS OP IS.

Het 'Limburgs Schutterstijdschrift'

Het Limburgs Schutterstijdschrift is een uitgave door en onder auspiciën van de stichting Steun Aan het Schutters- en gildewezen in de beide Limburgen (S.A.S.).

Abonnementen

Het Limburgs Schutterstijdschrift verschijnt 4x per jaar.
Abonnementsprijs Hfl 20,- / BF 385 per jaar bij vooruitbetaling.
Losse nummers à Hfl 5,- / BF 95 excl. Hfl 3,- / BF 60 verzendkosten.

Bankrelaties

Nederland: Rabobank Heythuysen, rekeningnummer 12.22.15.125
Postgironummer 2878343
België: Gemeentekrediet van België Agentschap Kinrooi, rekeningnr. 068-2059877-12.

Redactie-adres

Brouwerslaan 25
6093 GG Heythuysen.

Druk

Drukkerij Limburgsche Post
Heerstraat Noord 69, Beegden
Postbus 5033, 6097 ZG Beegden.

Advertentie-acquisitie

Meertens Media
Bieslanderweg 128
6213 AM Maastricht
Tel. 043-250445 of 043-260360.

Voorbehoud

Plaatsing van een artikel in dit tijdschrift houdt niet in, dat de inzichten van de schrijver worden gedeeld door de redactie.
Bij overname van artikelen is bronvermelding vereist.

De redactie stelt het algemeen belang boven het persoonlijk belang en behoudt zich daarmee het recht voor om aangeboden teksten te wijzigen, in te korten of zelfs niet te plaatsen.

BESTE SCHUTTERS-VRIENDEN,

In navolging van de in augustus 1993 overleden Koning Boudewijn, heeft Koning Albert II van België het beschermheerschap van het OLS-feest (het grootste culturele gebeuren in België en Nederland) op zich genomen.

Naar aanleiding van een daartoe gedaan verzoek van de OLS-Federatie, ontving de OLS-Federatie een brief gedagtekend 21 oktober 1993 met de volgende inhoud:

"In opdracht van Z.M. Koning Albert II en in antwoord op uw brief van oktober 1993 aan hem gericht, bericht ik U dat de Vorst graag op uw verzoek ingaat en zijn Hoge Bescherming verleent aan het jaarlijks terugkerende Oud-Limburgs Schuttersfeest, samen met H.M. Koningin Beatrix der Nederlanden. De Vorst biedt U zijn beste wensen aan voor het welslagen van deze manifestatie".

Was getekend J. van Ypersele, Kabinetschef van de Koning.

Binnen en buiten ons schutterswezen wordt actief meegedacht om een antwoord te vinden op het 'loodprobleem'. Dit is op zich zeer lovenswaardig, maar bij de OLS-Federatie is de indruk ontstaan dat er nogal wat testen worden verricht waarvan de uitslag al geruime tijd bekend is. Opmerkelijk is het ook dat er proeven worden genomen waarvan de OLS-Federatie niet van in kennis is gesteld.

Men had zich veel kosten, moeite en onnodige problemen kunnen besparen als men vooraf contact had opgenomen met de OLS-Federatie.

Tijdens een vergadering, met de bij de OLS-Federatie aangesloten verenigingen in Sittard, hebben de leden de OLS-Federatie verzocht om als centraal aanspreekpunt te fungeren en de coördinerende taak uit te voeren inzake alle proefnemingen.

Particulier initiatief (van buitenstaanders) kan de OLS-Federatie niet verbieden, het getuigt echter van weinig loyaliteit als er schutterijbesturen zijn die hun medewerking leveren (aan deze vaak commerciële activiteiten) en daarbij willens en wetens voorbijgaan aan de afspraken die de OLS-Federatie met alle schutterijen maakte.

De OLS-Federatie betreurt het dat bij één proefneming een ongeval is gebeurd, maar wil gelijktijdig en zeer nadrukkelijk onderstrepen dat deze proefneming zonder haar medeweten en goedkeuring plaatsvond. De OLS-Federatie acht zich derhalve niet aansprakelijk voor het hetgeen er voorviel tijdens het koningsvogelschieten op 24 april in Sittard.

Zoals iedereen weet verricht TNO al enige tijd onderzoeken voor de OLS-Federatie om het schieten met de zware buks, zo mogelijk ongestoord en met een minimum aan extra kosten, door te laten gaan. Zolang de proefnemingen niet zijn afgerond en er nog geen rapport is, kunnen er nog geen beperkingen worden opgelegd (zie elders in dit nummer in de rubriek Onder de schietboom).

De Maasketen Jan van Eyck heeft besloten om de Kanunnik Coenen-Prijs 1994 toe te kennen aan het redactieteam van het Limburgs Schutterstijdschrift naar aanleiding van het vijfde publicatiejaar.

De redactie van het Limburgs Schutterstijdschrift is bijzonder ingenomen met de toekenning van deze Interlimburgse prijs. Aangezien de plechtige uitreiking nog moet plaatsvinden, zullen wij in het volgende nummer hier nader op terugkomen.

Veel leesplezier toegewenst.

Wim Pijpers, Hoofdredacteur.

Het volgende nummer van het Limburgs Schutterstijdschrift zal in september 1994 verschijnen. Inzenden van kopij, foto's en advertenties uiterlijk 1 augustus aan het redactie-adres.

Bij de voorpagina: De voorpagina van het boek 'St. Sebastianus-Eys 475 jaar schuttershistorie' is genomen uit het jubileumaffiche b.g.v. het 475-jarig bestaansfeest van Schutterij St. Sebastianus-Eys. Tekening van Jo Havenith. Litho's ter beschikking gesteld door schutterij St. Sebastianus-Eys.

VOOR U GELEZEN

Op 25 februari 1994 werd in schutterslokaal Lambieck te Eys het boek St. Sebastianus-Eys 475 jaar schuttershistorie ten doop gehouden. Het boek werd geschreven door Luc Wolters; lid van schutterij St. Sebastianus-Eys.

Mijn welgemeende felicitaties wil ik aanbieden aan Luc Wolters en schutterij St. Sebastianus-Eys. Luc Wolters omdat hij zeer vele gegevens wist te verzamelen die direct of indirect betrekking hebben op zijn schutterij en deze schutterij op een wijze beschrijft die ook voor de toekomstige geschiedschrijving van onze schutterijen van belang kan zijn. Schutterij St. Sebastianus-Eys feliciteer ik met het feit dat zij een lid in haar gelederen heeft die de schutterij op treffende wijze vastlegde in dit document.

Ik vind dit boek ook zo goed, omdat het niet alleen een aandeel levert in de geschiedschrijving van schutterij St. Sebastianus-Eys, maar ook omdat het op genealogisch gebied veel informatie biedt en het geheel plaatst in de tijd en de streek waarin deze schutterij heeft bestaan en nog steeds bestaat. Ook vind ik het moedig dat Luc voor eigen parochie durft aan te geven dat het gegeven waaruit het oprichtingsjaar 1517 zou moeten blijken een wankele basis is.

Bestudering van de tabel op pagina 15 geeft inderdaad aan dat het oprichtingsjaar van de schutterij mogelijk in de periode 1505-1540 zou kunnen liggen. Ook rekent Luc af met de koninklijke status die de schutterij in 1886 dacht te mogen voeren. Het "koninklijke" betrof slechts de koninklijke goedkeuring op de statuten als 'vereniging tot oefening in den wapenhandel'.

Bijzonder aardig is de vermelding dat koningin Lena Senden-Jahach in 1954 de mogelijkheid had om de koningsvogel voor de derde achtereenvolgende maal af te schieten en daarmee keizerin te worden op eigen titel en haar man Juup Senden als toenmalige keizer te ontronen. Niet Lena schoot toen de vogel naar beneden maar oud-voorzitter Wiel Bartholomé. Toch bleef Lena keizerin, omdat haar man in 1950 het keizerschap behaalde.

Luc Wolters beschrijft in 12 hoofdstukken, 10 bijlagen en op 168 pagina's met zeer veel foto's de volgende onderwerpen:

St. Sebastianus als patroonheilige
De oprichting anno 1517
De schutterij in de 17e en 18e eeuw
Gustav baron von Thimus
Het "Schützenbuch" van Eys
Groot Internationaal Schuttersfeest
De Uniformering
Deze eeuw tot en met de jaren vijftig
Het Federatiefeest 1957
De jaren zestig en volgende
Het OLS in 1973 en 1983
Het 475-jarig jubileum

In de bijlagen zijn de namen opgenomen van de keizers, generaals, commandanten, voorzitters, secretarissen/penningmeesters, tamboer-maîtres, vaandeldragers, beschermheren / vrouwen, officieren sinds 1934 en de vaandels. Een lijst van koningen en keizers alsmede een verwantschapstabel van enkele officieren en functionarissen completeert het geheel.

Het boek St. Sebastianus-Eys 475 jaar Schuttershistorie is een voorbeeld voor schutterijen die plannen hebben om de geschiedenis van hun schutterij vast te leggen. De zeer vele voetnoten, bronnen en de literatuurlijst die Luc Wolters vermeldt, zijn voor een groot gedeelte ook bruikbaar voor andere Limburgse schutterijen.

Het boek St. Sebastianus-Eys 475 jaar schuttershistorie werd uitgegeven in een oplage van 700 stuks. Voor de prijs van NG 17,50 krijgt de lezer waar voor zijn/ haar geld. Gelet op de inhoud en de opzet van het boek, denk ik dat het boek snel uitverkocht zal zijn.

Wim Pijpers.

Schutterij St. Sebastianus-Eys,
foto genomen op 10 mei 1992.

De originele foto (kleurenfoto)
siert de achterpagina van het
jubileumboek.

DRUMBAND SCHUTTERIJ ST. BARBARA-LEVEROY

Zoals bekend is schutterij St. Barbara uit Leveroy een schutterij die reeds 4 keer het OLS mocht organiseren (1925, 1961, 1963 en 1968). De overwinningen in 1961 en 1963 waren voor de OLS-Federatie aanleiding om het reglement te wijzigen. Sindsdien staat in het reglement dat de schutterij die het OLS wint, de daaropvolgende vijf jaren geen OLS-feest mag organiseren.

Bij de overige OLS- en bondsfeesten was en is St. Barbara een schutterij die stevast tot de potentiële winnaars behoort. Ook op muzikaal gebied wist de schutterij een grote reputatie op te bouwen. Zo wist de drumband van schutterij St. Barbara onlangs nog een groot succes te boeken in Ulft, toen ze in de Eredivisie sectie A-b maar liefst 346 punten wist te vergaren en daardoor beslag legde op de kampioenswimpel.

De drumband van schutterij St. Barbara werd opgericht in 1957. Bij de start telde de drumband 20 leden en kwam ze uit in de derde afdeling. In de periode tussen 1957-1974 promoveerde de drumband naar de tweede afdeling. In 1968 werd Jo Wolters benoemd tot instructeur van de drumband.

Onder zijn leiding promoveerde de drumband in 1974 naar de eerste afdeling.

Op een bondsconcoors in Lottum in 1983 werd een eerste prijs met promotie behaald, wat inhield dat de drumband in de eredivisie terecht kwam. Tevens werd in dat jaar tijdens de Limburgse Kampioenschappen een eerste prijs behaald. In 1986 werd te Melderslo op een bondsconcoors wederom een eerste prijs met promotie behaald. In hetzelfde jaar werd de drumband in Heel Limburgs kampioen.

Een eerste prijs was het resultaat tijdens de Nederlandse kampioenschappen in Zutphen in 1987. De grote successen van 1986 werden in 1989 geprolonged; een eerste prijs met promotie op het bondsconcoors in Panningen en de Limburgse titel in Maasbracht. In 1990 werd het grootste succes behaald tot nu toe, namelijk de Nationale titel in Breda.

De drumband van schutterij St. Barbara bleef in vorm, dat bleek in 1993 toen men weer de eerste prijs tijdens het bondsconcoors in Dieteren behaalde en in Bergen de Limburgse titel.

Het laatste grote succes van de drumband was het behalen van de Nationale titel in Ulft met 346 punten.

Dat de successen van de drumband niet gebaseerd zijn op toevaligheden, moge blijken uit het feit dat het ledenaantal door de jaren heen constant is gebleven en enkele leden telt die al meer dan 25 jaar lid zijn van de drumband.

Door de grote vriendschap tussen de leden onderling, gevoegd bij de grote kwaliteiten van instructeur Jo Wolters, behoort de drumband nu al ruim 25 jaar tot de top van de Limburgse drumbands.

In een tijd waar het voor veel verenigingen moeilijk is om te overleven, wist schutterij en drumband St. Barbara de stormen des tijds te doorstaan. Het geheim van de grote successen van schutterij én drumband is volgens mij gelegen in het bestuur. Grote successen waren en zijn immers alleen maar mogelijk als deze 70 leden tellende vereniging zich gesteund weet van een goed functionerend bestuur. Waarin een klein dorp toch groot kan zijn!

Wim Pijpers.

OVER BONDS-, FEDERATIE- EN ANDERE SCHUTTERSFEESTEN, de winnaars en zij die het eigenlijk niet zijn

Als ik daags na een schuttersfeest naar de kop boven de uitslagen in de krant kijk, bekruipt me nog steeds een gevoel van ongenoegen.

Steevast is de vereniging met het beste schietresultaat de betreffende kop. Zij zijn dus de winnaar?!

Wat een onzin denk ik dan. Zijn we nu, met alle respect, schietvereniging of schutterij? We geven met z'n allen toch een eeuwenoude schutterstraditie helemaal door en niet een of enkele gedeeltes daarvan.

Ik wil de prestatie van de schutter die met de zware buks onder de schietboom gaat staan helemaal niet bagatelliseren, maar deze prestatie dient natuurlijk ook niet overgewaardeerd te worden waar het toch, helaas, wel alle schijn van heeft.

Voor mij en ik denk voor velen met mij, is die vereniging winnares, die op het eind van het feest aan alle onderdelen deelnam en het meeste aantal punten scoorde.

Dus in de toekomst deelnemen aan alle onderdelen van onze o-zo-rijke schutterstraditie; dus ook exerceren. Zowat iedereen treedt uit met koning/koningspaar, keizer/keizerspaar, bielemannen en ga zo, gelukkig, nog maar even door, maar exerceren, ho-maar!!

Toch is dit onderdeel het meest spectaculaire en het meest tot de verbeelding sprekende en desondanks het ondergeschoven kindje.

Ik heb en met mij velen, 4 jaar lang met veel plezier en inzet en 'ter leeringh ende vermaeck' van de heren Beaujean en Wijnands, deelgenomen aan de 'zondagmorgense exercitiecursus' in Brunssum. Nog steeds is de deelname en de inzet zeer hoopgevend maar het komt er maar niet uit. Vele schutterijen krijgen geen exercitiepeloton op de been. Toch wordt door de betreffende penningmeesters braaf het cursusgeld ad Hfl 125,00 betaald, maar het rendement is bedroevend; helaas.

Laten we nu met z'n allen eens bij onszelf en bij elkaar te rade gaan. Wat doen we, kiezen we voor ALLES en geven we nog meer fleur aan onze zo geliefde schutterstraditie of laten we het geheel verworpen tot een jaarmarkt, waarvan er 13 in een dozijn gaan?

Als je niet genoeg deelnemers hebt in je eigen schutterij, ga dan een combinatie aan met een andere schutterij!!!

Heren bestuurderen, laat je feesten eens uitgroeien tot een ware demonstratie van alle facetten van onze schutterstraditie, dan is op het einde van het feest in elk geval de echte winnaar bekend en die mag dan volgend jaar organiseren o.d. Het vinden van een beoordelingsmodus kan dan al niet meer moeilijk zijn.

Ik hoor hopelijk toch wel van jullie??!!

Ruud Goovaerts, vaandrig van schutterij St. Joseph-Waubach.

Een reactie door Wim Pijpers.

Geachte heer Goovaerts, in bovenstaand stuk vertaalt U de mening van velen.

De oplossing of een passend antwoord is daarom niet eenvoudig, want een aantal zaken houden verband met elkaar. Toch wil ik proberen om een steentje bij te dragen aan de oplossing van dit probleem. Allereerst dit: Er is reeds meerdere malen door diverse personen op gewezen dat bepaalde inzichten die leven bij/in een bepaalde persoon, schutterij, schuttersbond of in een bepaald deel van de OLS-Federatie niet ongestraft van toepassing kunnen zijn op het gehele Limburgse Schutterswezen. Ik zal me nader verklaren.

Met name de oude exercitie is een verschijnsel dat we voornamelijk zien in Nederlands Zuid-Limburg. Ook de waarderingen voor het schieten, lopen sterk uiteen.

Uw reactie is begrijpelijk vanuit Uw ervaring opgedaan bij Uw schutterij, schuttersbond of elders. Ook kan het een persoonlijke reactie zijn ingegeven vanuit het feit dat U een functie vervult binnen Uw schutterij die U net zo belangrijk of zelfs belangrijker acht als het schieten.

Het is juist dat vele schutterijen reeds eeuwen oud zijn. Toch is het ook zo dat de meeste van onze schutterijen pas aan het einde van de vorige eeuw werden opgericht of heropgericht. Vooral in Zuid-Limburg werden vanaf ± 1870 nogal wat schutterijen opgericht als weerbaarheidsvereniging of als schietvereniging.

In plaatsen waar ooit een schutterij actief was, ging men over tot heroprichting. De heroprichting van de meeste schutterijen vond vaak plaats na een rustperiode van bijna honderd jaar.

De verhalen die nog voortleefden bij die eeuwenoude schutterijen vermengden zich met de zojuist opgerichte weerbaarheidsverenigingen en schietverenigingen.

Nadat in 1888 (zie MR 21-2-1888) de eerste schuttersbond werd opgericht in Maasbracht, volgden spoedig schuttersbonden in o.a. Weert (1896) en Gulpen (1897). De noodzaak voor schutterijen/verenigingen om zich te verzamelen in een schuttersbond waren divers en zal ik hier niet nader toelichten. Wel was en is het zo dat wanneer een vereniging toetreedt tot een overkoepelende bond dit vaak ten koste gaat van de eigen identiteit van de vereniging. In die zin is het ook denkbaar dat er een vermenging plaatsvond van tradities die in gebruik waren bij weerbaarheidsverenigingen, schietverenigingen en (militaire) schutterijen.

Wat voor al deze verenigingen gold, was dat men zich oefende in de 'wapenhandel'.

Bekijken we het schieten in het Limburgse Schutterswezen door die bril, dan lijkt het mij logisch dat de eeuwenoude traditie van het schieten een belangrijk onderdeel moet blijven uitmaken in de bepaling wie winnaar wordt van een schuttersfeest.

Aangezien de kwaliteit van onze wapens en onze schutters de laatste 25 jaar met sprongen vooruit zijn gegaan, zien we dat vele bondsschuttersfeesten thans meerdere winnaars kennen. Aan kavelen komt men vaak niet toe. Ik denk dat daar de schoen het meeste drukt. Indien er meerdere schutterijen een bondsschuttersfeest winnen, hoor je ook steevast dat ook

andere beoordelingen mee moeten tellen om een winnaar aan te kunnen wijzen.

Helaas voorzien de reglementen van onze schuttersbonden nog niet in een dergelijke formule.

Toch zie ik in Uw voorstel ook enkele praktische bezwaren. Bezwaren die te maken hebben met de sterkte van de schutterij en de juring.

Het lijkt mij een onbegonnen zaak indien een schutterij met een sterk-

te van bijvoorbeeld 30 personen deel zou moeten nemen aan alle nummers die op het programma staan. De extra werklast voor de juryleden zou bovendien zodanige vormen aannemen dat zij niet meer toekomen aan het bekendstellen van de winnaar.

Waar een wil is, is een weg.

Als oplossing zou je voor bondschuttersfeesten kunnen afspreken dat de winnaar van een bondschuttersfeest die schutterij is die

het hoogste aantal punten verzamelde op een vooraf afgesproken aantal wedstrijdonderdelen. Het aantal leden van de schutterij zou dan het aantal wedstrijdonderdelen kunnen bepalen waaraan de vereniging dient deel te nemen.

Voor het OLS-Feest zou ik geen enkele uitzondering willen maken, want de traditie wil nu eenmaal dat de winnaar van het onderdeel schieten het recht heeft om het volgende OLS-Feest te organiseren.

SCHUTTERIJ OF SCHIETSPOORTVERENIGING?

Op de vraag wat de mogelijke consequenties zullen zijn van kogelvangers voor het Limburgse Schutterswezen, antwoordde o.a. OLS-President Lei Stals dat kogelvangers wel eens de doodsteek zouden kunnen betekenen voor het Limburgse Schutterswezen. Mijns inziens een terechte constatering van de OLS-president.

Net zo erg, misschien veel ernstiger, is het als er steeds meer personen komen die het Limburgse Schutterswezen, ongemerkt en waarschijnlijk ook ongewild, van binnenuit uithollen. Laat ik mij wat duidelijker uitdrukken.

In artikel 25 van het Reglement voor het Oud-Limburgs Schuttersfeest staan de eisen weergegeven waaraan de richtmiddelen van de buks moeten voldoen.

Het blijkt echter dat het moeilijk is om nog te voldoen aan deze eis, simpelweg vanwege het feit dat de genoemde middelen niet meer te koop zijn. Enige bestuurders van schutterijen maakten tijdens de laatstgehouden vergadering van de OLS-Federatie in Sittard hun bezorgdheid hierover kenbaar en verzochten een wijziging/aanpassing van artikel 25 naar de mogelijkheden van deze tijd.

De voorzitter van de Schietcommissie, Edmond Vrancken, hield zich aan het gestelde in artikel 25, maar beloofde e.e.a. te zullen onderzoeken en er op terug te zullen komen.

Het toestaan/toelaten van moderne richtmiddelen op onze traditionele buks betekent weliswaar dat nóg betere schietresultaten te behalen zijn, maar het betekent ook dat er nog meer kavelrondes nodig zijn (met alle consequenties daaraan verbonden) om een OLS-winnaar

aan te wijzen. Niet voor niets heeft de OLS-Federatie besloten om op kleinere punten te (gaan) schieten. De OLS-Federatie wil het schieten/kavelen niet nóg langer laten voortduren dan strikt noodzakelijk.

De Limburgse schuttersbonden en schutterijen hebben hun doen en laten afgestemd op de gebruiken en de regels zoals die door de OLS-Federatie worden gehanteerd. Toch heeft elke schutterij of schuttersbond de mogelijkheid om binnen haar eigen vereniging regels te hanteren die afwijken van de reglementen van de OLS-Federatie.

Wanneer nu de OLS-Federatie (als overkoepelende organisatie) besluit om artikel 25 te wijzigen overeenkomstig de wens van de vragers, zo zou dat tevens inhouden dat ook alle schuttersbonden en schutterijen bijna automatisch worden opgezaagd met deze wijziging. Bijkomend aspect is dat deze ene wijziging alle schutterijen tot (grote) financiële offers zal verplichten als ze in de race willen blijven. Wanneer alle buksen van onze schutterijen voorzien zijn van de moderne middelen zijn we ook weer terug bij 'af' en moeten we weer iets nieuws verzinnen om nóg betere schietresultaten te kunnen behalen.

Het toestaan van moderne richtmiddelen mag dan wel de schietresultaten verbeteren, maar ze laten de charme en de traditie die verbonden is aan dit oude type wapen evenredig snel verbleken en vergeten.

Ik denk dat hier een zeer fundamentele zaak ter sprake wordt gebracht, die over het voortbestaan van onze schutterijen in de huidige

vorm beslist. Daarom denk ik dat dit zeer gevoelige onderwerp met de nodige voorzichtigheid moet worden behandeld. Een diepgaand en alle aspecten overziend onderzoek zal de basis moeten vormen, alvorens men de schutterijen voor een dergelijke keuze kan en mag plaatsen.

Een mogelijkheid die in dit verband ook gezien zou kunnen worden is om artikel 25 te wijzigen, overeenkomstig het verzoek van de vragers, onder gelijktijdige uitbreiding van het aantal schutters van 6 naar 9.

Reeds eerder is dit gebeurd t.b.v. het OLS-feest; Stramproy, 1927. In dat jaar breidde men het aantal schutters uit van 3 naar 6.

Diegenen die het schieten als hoofdzaak zien en denken met de buks niet verder te kunnen, wil ik adviseren om óók lid te worden van een echte schietsportvereniging. Laten onze schutterijen verenigingen blijven die hun bestaan danken aan broederschap, traditie en folklore. Het schieten moge dan nog steeds het allesoverheersende element zijn waarop de overwinning van een schuttersfeest gebaseerd is, maar het mag niet verheven worden met de modernste richtmiddelen waarvoor broederschap, traditie en folklore zouden moeten wijken.

Een andere reden waarom ik het voorstel van de moderne richtmiddelen minder gelukkig vind, is gelegen in het feit dat de discussie losbrandt op het moment dat er nog geen uitsluit is over de 'loodproblematiek'.

Wim Pijpers.

AL MEER DAN 500 JAAR BROEDERSCHAPPEN IN HÖNGEN

Leo Hermanns

Leo Hermanns werd geboren op 22 november 1933 in Höngen. Hij studeerde o.a. aan het Bisschoppelijk College in Sittard. Na het behalen van het diploma, vond hij werk bij het Versorgungsamt in Aken. In 1963 (na de teruggave van de Selfkant aan Duitsland) werd hij terwerkgesteld bij de Amtverwaltung in Tüddern. Na de regionale herindeling was hij wethouder van de Gemeindeverwaltung Selfkant.

In 1951 werd Leo Hermanns lid van de schutterij. Binnen deze vereniging heeft hij o.a. de functie van Schützenmeister (secretaris) vervuld. Van 1956 - 1960 en van 1963 - 1965 was hij Präsident (voorzitter) van de schutterij.

Leo Hermanns overleed op 14 juni 1989.

Het plaatsje Höngen is gelegen aan de internationale weg Koningsbosch-Schinveld (Selfkantweg) ongeveer één kilometer rechts na het overschrijden van de Nederlandse grens bij Koningsbosch.

De tradities, waaronder die van het schutterswezen, in het Selfkantgebied hebben bijzonder veel overeenkomsten met de tradities in de provincies Limburg. Ook het dialect wijkt nauwelijks af van de dialecten die in Midden- en Zuid-Limburg worden gesproken. Een andere gemeenschappelijkheid van recentere aard was dat de Selfkant in de periode na de Tweede Wereldoorlog tot 1 augustus 1963 Nederlands gebied was.

Reeds in het jaar 1450 werd in Höngen een broederschap opgericht, dit blijkt uit een aantekening in de Gangelter Heimatchronik. Hierin staat te lezen:

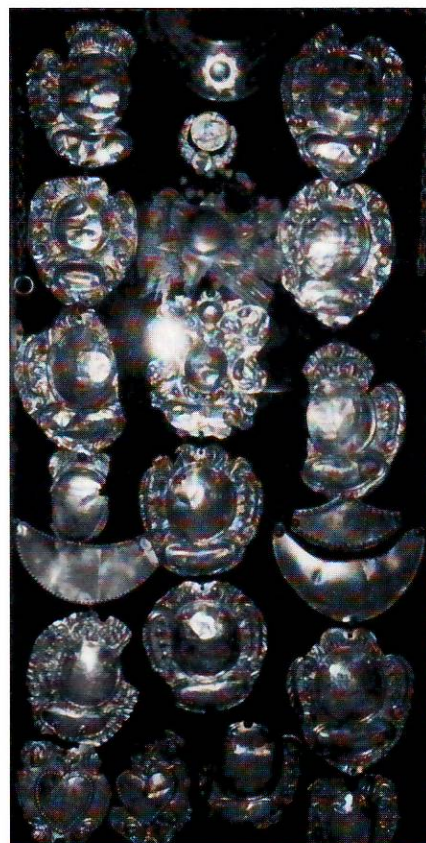
“1450 Donnerstag nach Ostern haben die Schöffen von Gangelt einen Rentbrief der Bruderschaft von Höngen besiegelt” (Op de donderdag na Pasen van het jaar 1450 hebben de schepenen van Gangelt een rentebrief van de broederschap van Höngen bezegeld).

Onder verwijzing naar het jaartal 1450 vierde onze schutterij in het jaar 1952 haar 500-jarig bestaan. Dit feest was gekoppeld aan een Dekenaar schuttersfeest.

Daarnaast verkeren wij in de gelukkige situatie dat wij nog meer oorkonden in bezit hebben die het bestaan van een schutterij in de 17e, 18e en 19e eeuw aantonen.

Het oudste van deze documenten werd in het huis van Josef Stassen gevonden. Het gaat hierbij, zonder enige twijfel, om een vernieuwde versie van de statuten. Helaas kan het jaartal op het document niet meer ontcijferd worden. Maar omdat deze statuten 24 artikelen bevatten die door de toenmalige burgemeester van Millen, Freiherr von Bentinck, bekrachtigd werden, mag de conclusie getrokken worden dat deze vernieuwde versie van de statuten in de periode 1620-1630 opgetekend werden.

Een opmerkelijke en tevens interessante bepaling bevat o.a. artikel 23. Dit artikel wil ik U niet onthouden. In artikel 23 wordt de begeleiding van de processie (Begeleitung der Gottestracht) voor alle schutters dwingend voorgeschreven. Het meevoeren van geweren (“Röhren”) moest echter, door een bepaling van de Bisschop van Luik, achterwege blijven. Uit deze tijd stamt ook een rekening die in het parochie-archief werd ontdekt. Hieruit blijkt dat de schutters in 1624 voor de begeleiding van de processie een Ohm (aam) bier (137,4 - 151 liter) kregen. Verder blijkt uit het parochie-archief dat er in het jaar 1702 een schenking werd gedaan ten gunste van de parochiekerk, waarbij o.a. vermeld staat dat de commandant van de broederschap jaarlijks 6 glazen wijn toekomt.

Deel van het koningszilver dat vanwege de slechte staat niet meer aan de breuk bevestigd is.

De huidige St. Johannes-Baptist Schützenbruderschaft werd in 1769 als een jonggezellenbroederschap opgericht. Dit blijkt uit de nu nog aanwezige statuten uit het jaar 1883 waarin het oprichtingsjaar 1769 genoemd staat en ondertekend werd door 81 leden. De ondertekening door zoveel leden, levert ons ook het onomstotelijke bewijs dat er toen al een grote belangstelling bestond voor het schutterswezen in Höngen.

Uit het oprichtingsjaar 1769 hebben wij ook nog een zilveren plaat in ons bezit waarop de naam ‘Johannes Büschlers’ staat. Deze zilveren plaat behoort nu nog tot het koningszilver. De uit hetzelfde jaar daterende koningsvogel, geschonken door Gerhardus Plümachers, is tijdens de laatste wereldoorlog verloren gegaan.

In het parochie-archief wordt de St. Johannes-Baptist Schützenbruderschaft in 1831 weer genoemd. In dat jaar namelijk schonk de Weduwe Penners een bedrag, dat jaarlijks aan rente 11 Silbergroschen en 6 Pfennige opbracht. De rente was bedoeld voor het opdragen van een gezongen H. Mis op de patroonsdag van de patroonheilige van de schutterij, 24 juni.

Verder is van belang dat de tot 1769 genoemde schutterij, zoals uit het navolgende blijkt, de naam van onze parochiepatroon "St. Lambertus" droeg, ook na de oprichting van schutterij St. Johannes Baptist nog bestaan heeft. Dit bewijs levert ons weer het parochie-archief. Er staat namelijk dat schutterij St. Lambertus in 1863 op de zondag vóór de Lambertuskermis haar koningsvogelschieten hield en hiervoor 20 Silbergroshen voor de armen van de parochie moest betalen.

Schutterij St. Lambertus leeft vooral bij de oudere dorpsbewoners nog steeds in gedachten voort. Zo weten zij te vertellen dat deze schutterij, ook wel "Ouw schötterij" genoemd, alleen maar gehuwde leden had.

Uit overlevering weten wij verder dat deze schutterij in de periode 1880-1890 niet bestaan heeft. Het vaandel en de koningsvogel werden nog vele jaren lang bewaard.

Thans zet schutterij St. Johannes-Baptist de tradities van beide schutterijen alleen voort. Een ware bloei maakte de schutterij door in de periode 1921 tot 1936. In deze periode telde de schutterij ongeveer 100 schutters. In 1932 werd een schuttersfeest gehouden waaraan ongeveer 30 schutterijen deelnamen.

September 1992: Begroeting van een Tsjechische grenswacht tijdens de Partnerschaft in Hinter Hermisdorf (Sachsen).

Vaandel van Schützen-Gesellschaft St. Johann Baptist uit 1913

In 1935 onderscheidde Paus Pius XI de in Rome ingeschreven broederschappen door de toekenning van het Anno-Sanctokruis. Ook de Höngener schutterij viel deze onderscheiding ten deel. De onderscheiding wordt tegenwoordig gedragen door de Hauptmann van de schutterij.

Een nieuw hoofdstuk van onze schutterijgeschiedenis, is de navolgende periode.

Sedert de machtsovername door de Nationaalsocialisten, in het jaar 1933, zag de schutterij zich voortdurend voor problemen geplaatst. De Nationaalsocialisten wilden dat de christelijke broederschappen zich aansloten bij de National Sozialistische Schützenbund. Aangezien de Höngener schutters hier weinig of beter gezegd geen enkele bereidheid toe vertoonden, werd, tijdens een algemene vergadering in het jaar 1936, besloten om alleen nog maar als een puur kerkelijke broederschap op te treden en haar buitenkerkelijke activiteiten te beëindigen. Aldus ging onze broederschap* in 1936 in het passieve verzet. Door deze beslissing werd de schutterij gedwongen om het woord "Schützen" van de vaandels te verwijderen. Dit gebeurde door het overstikken van het woord. Een stuk grond van de schutterij, genaamd "Aan de Vogelsroh", ging eveneens over in de handen van de kerk - de huurpenningen van deze grond bleef de schutterij ontvangen -. De drie vaandels van de schutterij werden opgeborgen in de sacristie van de parochiekerk. De overige eigendommen van de schutterij werden in de pastorie be-

waard. Op die manier verliepen 10 jaren waarin het schuttersleven in ons dorp tijdelijk verlamd was. Nauwelijks uit de evacuering teruggekeerd, riep de toenmalige burgemeester en schutsbroeder Josef Wilms op 16 juni 1946 een vergadering bijeen in het schutterslokaal van Josef Peters. Vanaf dat moment nam de schutterij weer al haar taken op en zo trok reeds op de Prunkkirmesdagen van 1946 de schutterij weer door de straten van ons dorp. Dit was mede mogelijk omdat het grootste deel van het waardevolle koningszilver evenals een hele reeks van eigendommen behouden gebleven waren.

De platen aan de koningsbreuk

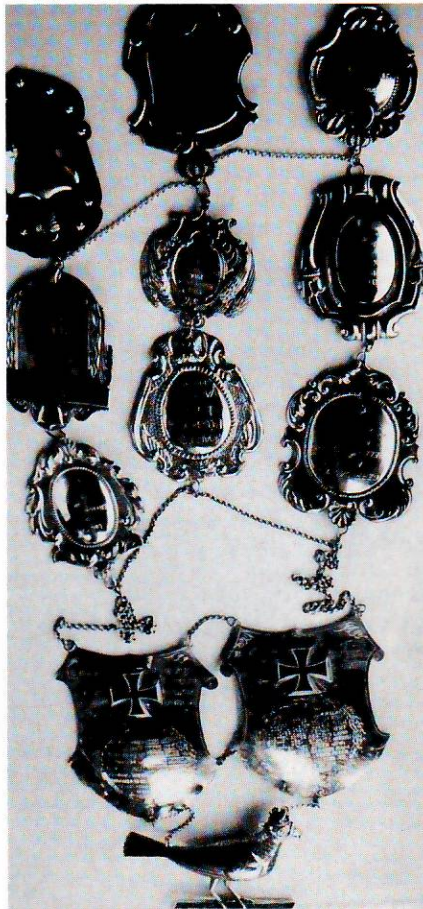
1769 Johannes Büschlers
 1774 Antonius Kranen
 1778 Gerhard Goertz
 1780 Peter Brans
 1784 Joh. Peter Herfs
 1805 Hen. Kranen
 1810 Joe. Bosseler
 1811 Gerh. Plümachers
 1812 Gerh. Plümachers
 1816 W.H. Jötten
 1819 J.M. Rameckers
 1821 P.A. Brans
 1821 C. Nelesen
 1827 J.A.H.
 1829 J.W. Kentgens
 1830 J.H. Jütten
 1833 G.P. Bransch
 1835 B. Goertz
 1836 J.N. Wienans
 1837 B. Goertz
 1898 Leon. Herfs

Daarnaast was er nog de gedenkplaat van de gevallen en vermiste schutters uit Wereldoorlog 1914-1918.

Van de drie in de sacristie bewaarde schutterijvaandels zijn er nog twee in ons bezit; een uit 1913 en een uit 1933. Ook hebben wij nog enkele delen van de schellenboom, 8 schuttersuniformen, 3 hoeden, het grootste deel van de schutterspetten en 6 zijden sjerpen in ons bezit.

In de periode van de wederopbouw was het schieten, zelfs met de kruisboog, ten strengste verboden. Om die reden werd de koning in 1946 verkregen door loting. Het winnende lot trok schutter Fritz Jansen.

Het eerste echte koningsvogel-schieten vond plaats op Hemelvaartsdag 1947 in de weide van Josef Peters. Volgens oude traditie schoot men weer met de kruisboog.

Koningsbreuk van schutterij St. Johann Baptist-Höngen.

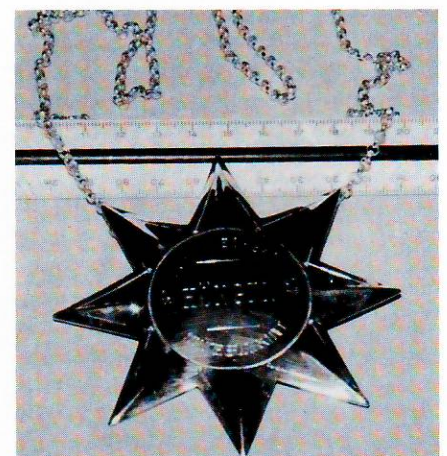
De vereniging ontwikkelde zich vanaf dit moment zeer voorspoedig. Samen met het enige tijd later opgerichte trommelkorps, werden jaarlijks de kermessen weer volgens oud gebruik gevierd. Zo werd in augustus 1947 het 50-jarig jubileum gevierd van Gerhard Conen, Josef Conen, Leonhard Peters en Christian Geradts en vond in juni 1952 een dekenaal schuttersfeest plaats. Dit schuttersfeest trok veel schutterijen en bezoekers van heinde en verre.

Tot februari 1960, dus bijna 200 jaar lang, bestond schutterij St. Johannes-Baptist alleen maar uit vrijgezellen. Dit feit verdient hier extra vermeld te worden, aangezien er toen al in de verre omtrek geen 'Jungesellenbruderschaften' meer bestonden. Des te betreurenswaardig is het dan ook, ook deze schutterij ontkwam er niet aan, dat er een statutenwijziging werd aangenomen waardoor het ook mogelijk werd voor gehuwden om lid te worden van deze schutterij.

Koningsster, geschonken door Lambert Spykers.

Koningen na 1945

1946 Fritz Jansen
 1947 Werner Wilms
 1948 Jakob Cleven
 1949 Franz Fehlen
 1950 Leo Kentgens
 1951 Heinz Brandts
 1952 Josef Ramaechers
 1953 Theo Wilms
 1954 Werner Wilms
 1955 Heinz van Tongelen
 1956 Walter Schröder
 1957 Gerhard Dassen
 1958 Peter Scheufens
 1959 Hans Vossen
 1960 Heinz Möller
 1961 Hermann Fehlen
 1962 Hermann Fehlen
 1963 Hermann Fehlen (keizer)
 1963 Josef Görtz
 1964 Franz Dahlmans
 1965 Pierre Nyskens
 1966 Pierre Nyskens
 1967 Josef Zimmermanns
 1968 Heinz Spykers
 1969 Werner Späatgens
 1970 Willi Wienands
 1971 Gottfried Engendahl
 1972 Gottfried Engendahl
 1973 Gottfried Engendahl (keizer)
 1973 Ernst August Schulz
 1974 Werner Spätgens
 1975 Hans Heutz
 1976 Heinz Hensgens
 1977 Günter Küsters
 1978 Josef Donners
 1979 Günter Küsters
 1980 Franz Houben
 1981 Cornel Zaunbrecher
 1982 Paul Jansen
 1983 Leo Görtz
 1984 Gerhard Mengeler
 1985 Josef Zimmermanns
 1986 Willibert Broicher
 1987 Josef Zaunbrecher
 1988 Lambert Spykers
 1989 Willi Küsters
 1990 Manfred Opinski
 1991 Willibert Schmitz
 1992 Willibert Schmitz
 1993 Bert Fehlen

Het koningszilver werd verrijkt door de volgende schenkingen:

- 1949 Zilveren vogel, geschonken door Franz Fehlen,
- 1957 Gedenkplaat voor de gevallen en vermiste leden tijdens Wereldoorlog II, geschonken door Werner Wilms,
- 1957 Zilveren plaat, geschonken door Gerhard Dassen.
- 1963 Keizerplaat, geschonken door Hermann Fehlen
- 1966 Zilveren plaat, geschonken door Pierre Nyskens
- 1973 Keizerplaat, geschonken door Gottfried Engendahl
- 1978 Zilveren plaat, geschonken door Josef Donners
- 1982 Zilveren plaat, geschonken door Paul Jansen
- 1983 Zilveren plaat, geschonken door Leo Görtz
- 1984 Zilveren plaat, geschonken door Gerd Mengler
- 1988 Zilveren koningsster, geschonken door Lambert Spykens.

Onze schutters hebben een traditie van 500 jaar hoog te houden. Mogen zij zich bewust zijn van deze taak en de broederschap trouw blijven.

Leo Hermanns.

De actuele gegevens werden verzorgd door Lambert Spykens, terwijl Wim Pijpers voor de vertaling zorgde.

SCHUTTERIJ ONS GENOEGEN-SIEBENGEWALD; EEN WAAR GENOEGEN

Verscholen temidden van bossen, vastgeplakt tegen de Duitse grens, ligt het grensplaatsje Siebengewald. In clublokaal 'de Heidebloem' worden we gastvrij onthaald door de afvaardiging van schutterij Ons Genoegen uit Siebengewald. Deze schutterij is een speerpunt van de OLS-Federatie in een gebied, waar de gildes de boventoon voeren. Wat bezielt nu mensen uit zo'n grensdorpje om in het seizoen wettelijk deel te nemen aan wedstrijden van o.a. schutterijen van de Bond Juliana, waarbij in ogen-schouw genomen dient te worden, dat de dichtbij gelegen schutterij het 'Zandakker-gilde' in Venray liefst 35 km van Siebengewald ligt? Om dit mysterie op te lossen togen we naar Siebengewald.

Sport en handelsgeest

Woordvoerder Theo "Bimbo" Kersten klimt op de praatstoel. "In de eerste plaats vinden we het schieten bij de OLS-Federatie een sportieve uitdaging. Er zit meer competitie in dan bij het gildeschieten. Bovendien zijn we van oudsher allemaal handelslieden in de ruimste zin des woords en hebben we altijd door Limburg getrokken.

Door die handelsgeest zijn we niet mensenschuw en staan we altijd open voor andere indrukken en vooral andere mensen. Het is een grote voldoening voor ons om bij de OLS-Federatie te kunnen horen. Dat we zover moeten reizen, dat nemen we op de koop toe. We zijn soms voor dag en dauw op pad, maar als echte verenigingsmensen hebben we dit er wel voor over.

We zijn enerzijds levensgenieters, maar anderzijds ook mensen die willen presteren en dat kan bij het OLS. Het schieten nemen we heel serieus!"

Terloops legt Thei Kersten uit waarom hij steeds met "Bimbo" wordt aangesproken. "In Siebengewald hebben we vele mensen met de naam Kersten en om die allemaal uit elkaar te houden, heeft iedereen een bijnaam gekregen en bij mij is dat "Bimbo". Mijn vader, die ook Thei heette, had de bijnaam "Rutje". De naam Kersten, Lauf en Gramser zijn namen die veelvuldig voorkomen in Siebengewald!"

Schutterij Ons Genoegen in de beginjaren vijftig.

Dat de Siebengewaldse schutters een reputatie als schutters hebben op te houden, blijkt uit de historie.

In 1975 werden zij 7e op het OLS en in de beginjaren zestig schijnen ze zelfs 3e te zijn geweest. Niet alles zit exact in het geheugen gegrift van Thei Kersten. "Door een grote brand in clublokaal café Heidebloem is er veel documentatiemateriaal verloren gegaan".

Bijna eeuwfeest

Van horen zeggen weet Thei Kersten, dat Siebengewald in de vorige eeuw twee schutterijen gehad moet hebben, waarvan een in Siebengewald-Dorp schoot en de andere op de Hei. "Volgens de mondelinge overlevering moet schutterij Ons Genoegen opgericht zijn in 1898. Daar gaan we van uit, zodat we in 1998 ons 100-jarig bestaan kunnen vieren.

Van 1970-1975 is er even een tweede schutterij in Siebengewald geweest, die luisterde naar de naam "Schutterij Wilhelmina", maar deze "afvalligen" zijn na vijf jaar gestopt en wij hebben hun geweer overgenomen." De Siebengewaldse schutters hebben jarenlang bij het horeca-etablissement van Coenen aan de grens geschoten, maar schieten nu al 35 jaar op een schietterrein tegenover clublokaal de Heidebloem aan de Gochsedijk 4 in Siebengewald.

Jos Schmitz bij een bijzondere schietboom in aktie.

Over het schieten aan de grens heeft Thei Kersten nog een mooi verhaal te vertellen. "Bij het schieten aan de grens gebeurde het wel eens dat onze kogels in Duitsland terecht kwamen. Dat gaf geen problemen, totdat eens een boer aan het zaaïen was en hij plotseling kogels in zijn zaaibak aantrof. Dat gaf nogal consternatie, maar die boer heeft nooit meer gezaaid wanneer de rode schietvlag uithing!"

Het was niet altijd rozegeur en maneschijn in dit pittoreske grensdorpje met zijn smokkelromantiek. "Vroeger moest iedereen zijn eigen kogels bewaren. Nieuwe kogels kostten 2 cent per stuk. Had je nog geen kogels, dan kon je die kogels kopen. Voor tien cent schoot ik toen vijf maal. Onze penningmeester hield goed in de gaten hoeveel kogels je had, want die wist, wanneer je te weinig kogels had, je bij hem nieuwe kogels moest halen. Hem belazeren met geld, dat ging niet, al heeft mijn vader hem wel eens gefot."

Keizer Theo Kersten

In haar bestaan heeft schutterij Ons Genoegen slechts één keizer gehad. Thei "Bimbo" Kersten is trots op die keizer, want dat was zijn vader Thei "Rutje" Kersten. "In 1960 werd hij voor de derde achtereenvolgende maal koning en dus ook keizer. Dat is me goed bij gebleven. Op de fiets moest ik mijn moeder het blijde nieuws brengen. Of ze de bui niet heeft zien hangen, weet ik niet. In ieder geval werd zij op een open wagen naar het schuttersterrein gebracht, nadat zij zich feestelijk had uitgedost. Trots stond zij naast vader, totdat zij bemerkte dat zij haar pantoffels nog aan had.

In 1974 werd de zoon van Thei "Rutje" Kersten koning. Hij staat links van het vaandel.

Hilde (links midden) en Thei "Rutje" Kersten (rechts midden), het keizerspaar, schrijdt waardig voort tussen een erehaag van schutters van schutterij Ons Genoegen.

Vóór de officiële receptie moest ik snel nog naar huis fietsen om haar schoenen te halen." Thei "Bimbo" Kersten is zelf ook al eens koning geweest van de Siebengewaldse schutterij, maar hij heeft nog niet het genoeg gesmaakt om keizer te zijn.

Eigen clubhuis

Enkele jaren geleden kreeg schutterij Ons Genoegen een eigen clublokaal. Zonder de benodigde vergunning werd dit clubhuis over de weg vervoerd en op het schietterrein geplaatst.

"Het clublokaal stond er pas, toen de problemen begonnen. De toenmalige buurman van het schietterrein maakte bezwaren tegen ons clublokaal. Het mocht niet gebruikt worden. Er bestond de kans, dat het zelfs afgebroken diende te worden.

De Gemeente Bergen is toen met die buurman, die overigens verhuisplannen had, gaan praten. Ze hebben hem zelfs aangeboden zijn vliegticket naar Australië te betalen. Dat weigerde hij.

Toch is hij spoedig daarna vertrokken, want de morele druk in zo'n klein dorp weegt zwaar en het dorp stond achter de schutterij", aldus Thei Kersten.

Het transport van het clubhuis.

Bloeiende vereniging

Wanneer Thei Kersten eenmaal op zijn praatstoel zit, hoeven de andere aanwezigen slechts één ding te doen: luisteren. Hij dist de ene anekdote na de andere anekdote op. Een fraaie anekdote willen we de lezers niet onthouden. "Eén van onze leden had tijdens een schuttersfeest in Beesel een kwart liter Schnaps meegenomen en deze in de grond bij de schietbomen begraven om het flesje koel te houden. Toen hij later wilde gaan schieten en een slokje wilde nemen, kon hij de plek niet meer terugvinden waar hij het flesje had begraven. Op dat moment was hij natuurlijk in zak en

as, maar echt waar een jaar later loopt de desbetreffende schutter in Beesel naar de plek waar hij daadwerkelijk het flesje had verstopt. Hij graaft het uit en nipt aan het flesje en spreekt de legendarische woorden: "Het is lekker koel op temperatuur gebleven. Ik lust er wel pap van!"

In een klein dorp als Siebengewald met een zeer bloeiend verenigingsleven is het moeilijk om een vereniging levensvatbaar te houden. Toch slaagt schutterij Ons Genoegen hier in. "We hebben zo'n 50 leden, waarvan er 35, inclusief de drumband, mooi geüniformeerd zijn. We hebben ook wat jeugdleden in de gelederen. We hebben er vertrouwen in, dat we in 1998 in volle glorie ons 100-jarig bestaansfeest kunnen vieren".

Daarvan is Thei "Bimbo" Kersten heilig overtuigd. Gezien de saamhorigheid die wij in clublokaal de Heidebloem, waar iedereen iedereen kent, aantreffen, moet dat geen probleem zijn. Dit portret van schutterij Ons Genoegen-Siebengewald is natuurlijk niet volledig, maar schutterij Ons Genoegen verdient het respect van alle schutterijen van de OLS-Federatie, want deze schutters moeten veel over hebben voor onze geliefde schietsport. Vooral het reizen gaat hen niet in de kouwe kleren zitten gezien het financiële kostenplaatje, maar ook in dat opzicht houdt schutterij Ons Genoegen-Siebengewald het hoofd boven water.

Mat Nellen.

NA 30 JAAR WEER SCHUTTERSFEEST IN SIMPELVELD

Op 21 augustus 1993 werd in Bleijerheide het bondsfeest gehouden van de internationale flobertbond. Tijdens de prijsuitreiking vond de loting plaats voor het bondsfeest 1994. De eer viel toen te beurt aan schutterij St. George-Simpelveld.

De pas heropgerichte schutterij St. George is blij, want het trekken van het winnende lot door voorzitter K. Schmetz betekend dat Simpelveld na 30 jaar weer een schuttersfeest mag organiseren.

Het organiseren van een bondschuttersfeest is een grote klus, zeker als je dat voor de eerste keer doet. De sfeer en de motivatie binnen de vereniging is goed en daarom zal het een uniek feest worden. Ook de gemeentelijke instellingen verlenen hun medewerking. Buiten de verenigingen van de bond zullen er ook enkele gastverenigingen naar dit bondsfeest komen.

Omdat ik denk dat bij de meeste lezers van het Limburgs Schutters-tijdschrift de Internationale Flobertbond nog onbekend is, nodigen de schutters van Simpelveld U allen uit om eens te komen schieten met een flobert.

Het wedstrijschieten met de flobert is iets anders qua opzet dan het schieten met de zware buks. Bij het flobertschieten moeten 8 schutters schieten i.p.v. 6 en moet elke schutter 5 schoten lossen. Het achtal kan dus maximaal 40 bølkes afschieten.

Daar ook de schutterij van Simpelveld zich moet houden aan de wapen- en milieuwet, kan er niet in de vrije natuur geschoten worden. Wij zijn verplicht om gebruik te maken van een kogelvanger.

Als pas heropgerichte schutterij ontbreekt het ons aan nogal wat zaken en daarom hopen wij op een groot aantal bezoekers op ons bondsfeest. Na het ontwaken uit een lange slaap bleken een aantal schuttersattributen te ontbreken, zoals het verenigingsvaandel uit 1867. Ook willen we met de opbrengst van het bondsfeest overgaan tot aanschaf van nieuwe uniformen om de tweedehands uniformen van nu te vervangen. En als laatste mogen wij niet vergeten de grote kosten die gemoeid gaan met het inrichten van onze eigen schietlokatie.

Ondanks alle beperkingen hebben we ons in de afgelopen jaren toch al kunnen bewijzen op verschillende schuttersfeesten. Ook willen wij, met de organisatie van dit bondsfeest, ons bewijzen in de richting van de Simpelveldse bevolking.

De lokatie waar het bondsfeest plaats zal vinden, is gelegen op een weide aan de Hennebergstraat te Simpelveld. Het programma ziet er in grote lijnen als volgt uit: Zaterdag 27 augustus; Inschieten van de bondsverenigingen en het oefenschieten voor de gastvereniging. Zondag 28 augustus; 12.00 uur Ontvangst van de deelnemende verenigingen. De opening van dit bondsfeest zal gepaard gaan met kamerschieten.

14.00 uur Optocht met defilé.
16.00 uur Aanvang schietwedstrijden en overige wedstrijden.
21.00 uur Prijsuitreiking.

Schutterij St. George-Simpelveld hoopt U te mogen begroeten.

J. Ernes, 2e Secretaris.

SCHUTTERIJEN OP HET LIMBURGSE PLATTELAND (3): – een cultureel fenomeen (vervolg) – Door Jos Gerits

Contra-reformatie

In het eerste deel van dit artikel trad pastoor Leurs uit Geleen voor het voetlicht die in het reglement uit 1639 van schutterij St. Marcellinus en Petrus aldaar stelde dat de schutterij was opgericht om het heilige sacrament te beschermen tegen 'kwade christenen en ketters'.

Uit het citaat van het reglement van schutterij St. Sebastianus Klimmen bleek echter dat de schutten aldaar nauwelijks geoefend waren in de schone kunsten van het schieten. In feite kan tot op heden alleen worden aangetoond dat de beschermende taken van de schutterijen beperkt bleven tot hetgeen wij nu als politietaken zouden omschrijven, dat wil onder andere zeggen het begeleiden en bewaken van gevangenen. Nergens kan de schutterij als serieuze, lokale legermacht worden aangemerkt.

Daarmee is niet verklaard waarom pastoor Leurs zo'n duidelijke passage over beschermende taken in het reglement opnam - waarbij overigens in datzelfde reglement geen enkele verwijzing naar exercitie of oefening te vinden is waarmee de schutten op die taak werden voorbereid. Ik moet toegeven dat ik lang met deze tegenspraak geworsteld heb. Uiteindelijk bleek het antwoord - zo als zo vaak - even verrassend als simpel te zijn. Steeds waren mijn gedachten gericht op de reformatie, terwijl de oplossing bij de contra-reformatie moet worden gezocht. Beschermen moet daarbij niet letterlijk maar figuurlijk worden opgevat.

De contra-reformatie had tot doel om het vertrouwen van het volk, dat door de misstanden binnen de Katholieke Kerk veelal verloren was gegaan, te herwinnen. Evenals elders in de Zuidelijke Nederlanden was de bevolking in het Maasdal de protestanten niet echt goedgezind, maar dat betekende allerminst dat ze automatisch terugkeerden in de schoot van Rome en de banken van de kerk.

Het is mijn overtuiging dat de katholieke clerus in het schutterswezen een prachtige bondgenoot herkende om hierin verandering te brengen.

'Maak hen de beschermers van het sacrament, dan voelen ze zich automatisch weer bij het kerkgebeuren betrokken', zo moet men hebben geredeneerd. Er zijn duidelijke aanwijzingen dat met name de Jezuïeten al heel vroeg over dit soort zaken theorieën hadden ontwikkeld²⁾, alhoewel ik moet toegeven tot op heden nog geen expliciete verwijzingen in deze naar het schutterswezen toe te hebben gevonden.

Vanuit dit kader beschouwd, heeft bescherming in het fragment van het reglement uit Geleen naar mijn mening niet zozeer een betekenis in de zin van bescherming tegen daadwerkelijke aanvallen van buitenaf, maar eerder een functie als een bescherming van binnenuit. Door het volk meer bij het geloof te betrekken door middel van eretaken zoals het begeleiden van de processie, groeide automatisch een nieuwe betrokkenheid en werd voorkomen dat zij zouden overgaan naar het nieuwe geloof, of zouden vervallen tot bijgeloof en magie.

Overall conclusie moet daarom naar mijn mening zijn dat de schutterijen op het Limburgse platteland niet primair zijn opgericht ter bescherming van auter, heerd en troon, zoals menig auteur ons wil doen geloven.

De broederschapstheorie

Dat roept meteen de vraag op om welke redenen de verenigingen dan wél werden opgericht. In het eerste deel van deze artikelenreeks heb ik gesteld dat een complex van factoren hierbij bepalend is geweest.

De idee van gemeenzaamheid en broederschap treedt daarbij nadrukkelijk op de voorgrond. Innerlijke behoeften van de mens staan dan voorop.

Voor een goed begrip van het doen en laten van de 16e en 17e eeuwse boer, moeten we nadrukkelijk rekening houden met de tijd waarin hij leefde.

De doorsnee mens reageerde in die dagen in hoofdzaak emotioneel. Wij hebben de Verlichting, de Industriële Revolutie en een algemene schoolplicht achter de rug, waardoor ons doen en denken in hoofdzaak rationeel is bepaald.

Onze 16e en 17e eeuwse voorouders dachten daarentegen voornamelijk emotioneel. Muizenplagen, de pest, misoogsten, blikseminslag en alle andere ellende waarmee zij moesten zien te leven, kon de gewone man nauwelijks verstandelijk duiden. Dat bracht hem ertoe om dit toe te schrijven aan hogere machten. Men beschouwde de ellende daarom in hoofdzaak als een straf van God of het kwaad van de duivel.

Economische problemen

Vanuit deze belevingswereld beschouwd, kende het dagelijks bestaan zeer vele bedreigingen, waartegen men als groep beter gewapend was. Tijdens de Middeleeuwen hadden de boeren in het feodale stelsel bescherming gezocht bij hun heren. Zij verkozen daarmee, vrijwillig dan wel onvrijwillig, afhankelijkheid in ruil voor steun.

In de 16e eeuw raakte het feodale stelsel echter in verval. Door een algehele, structurele economische crisis rond 1550 raakte de heer zelf in het nauw, waardoor hij zijn plichten ten overstaan van zijn horige boeren niet meer kon of wenste na te komen. Aldoende raakte de individuele boeren toch weer geïsoleerd en dus tamelijk machteloos. De kleine pachters zochten daarom steun bij elkaar. Het maatschappelijke stelsel van die dagen liet het echter niet toe dat dit economische steun kon zijn, zodat deze tot morele bijstand beperkt moest blijven. Deze morele steun werd georganiseerd in de vorm van broederschappen, die in onze streken dan weer de vorm van een schutterij kregen. De culturele aard van de mens speelde daarbij een rol. 'Met lotgenoten keuvelde men onder het genot van een glas bier over de problemen van alle dag', zo stel ik me het 16e en 17e eeuwse schuttersleven voor.

Religieuze aspecten van de schutterij als broederschap

Dat de kerk in het schutterswezen een belangrijke rol speelde, is reeds uitvoerig aan de orde geweest in het kader van de contra-reformatie. De schutterij had de kerk iets te bieden. Maar de munt had twee kanten.

In de onzeker maatschappelijke positie had de kerk de schutten namelijk eveneens iets te bieden. Hierbij nam de zorg voor het zieleheil een belangrijke plaats in. Wanneer de gewone man zich zo vaak door God gestraft voelde, was het logisch dat hij vreesde bij Petrus voor een gesloten poort te komen. Vanuit het emotionele denkraam was dat een ongemakkelijke gedachte. Ook hier vormde de broederschap een vangnet. In alle reglementen staat uitvoerig vermeld dat de schutten de begrafenissen van de overleden broeders moesten bijwonen, op straffe van een behoorlijke boete. Ook de jaarlijkse schut-

tenmis, waarin de overleden medebroeders werden herdacht, waren voor iedere schutter verplicht. Dit alles had te maken met de zorg voor het zieleheil. De wetenschap en zekerheid dat de hele schutterij zou bidden voor het heil van de ziel der overledene, moet vanuit een emotioneel denkraam een geruststelling zijn geweest. Hoewel men heden ten dage rationeler tegenover de dood staat, is door de eeuwen heen daarin toch nauwelijks iets veranderd. Mijns inziens schuilt daarin dan ook de eigenlijke kracht van het schutterswezen.

Homo ludens

De schutterij was en is dus een broederschap, die slechts uiterlijk van andere broederschappen verschilde. Het paste en past bij de aard van de mens in onze streken dat in deze organisaties of verenigingen het nuttige aan het aangename wordt gekoppeld.

De grote historicus Johan Huizinga heeft, om fenomenen als deze te beschrijven, een geheel nieuwe term geïntroduceerd. Hij sprak van een Homo Ludens of spelende mens. Spelend heeft daarbij niet alleen betrekking op het feit dat de mens allerlei interessante en vermakelijke spelletjes uitdenkt, maar slaat vooral ook op het feit dat deze spelletjes meestal tevens een leerzame inhoud hebben. In veel gevallen omvatten de spelletjes, vroeger meer nog dan heden ten dage, een ritueel waarmee de mens iets over zichzelf en zijn omgeving vertelt. Dat treffen we ook in het schutterswezen aan, en dan bijzonder in het vogelschieten. Om dit duidelijk te maken, moeten we proberen om de schutter in 'zijn eigen omgeving te plaatsen', dat wil zeggen de 16e en 17e eeuw, en alles wat daarbij hoorde. Dus ook het emotionele denkraam.

Het is van belang om te constateren dat het voorjaar en het vogelschieten in feite onverbrekkelijk met elkaar verbonden waren. De 16e eeuwse boer was sterk afhankelijk van de natuur. De bestaansmogelijkheden voor zijn gezin waren rechttevenredig met de opbrengst van zijn werk op het veld. Alleen in vruchtbare jaren had men genoeg te eten. Mislukte de oogst, dan werd automatisch honger geleden. Reserves waren niet of nauwelijks aanwezig.

Nu kunnen wij, vanuit onze huidige denktrant, allerlei verklaringen ge-

ven voor het feit waarom de natuur grillig is en het ene jaar meer opbrengt dan het ander. In de 16e eeuw daarentegen achtte men de vruchtbaarheid van het voorjaar daarbij zeer bepalend. We moeten ons realiseren dat geloof en bijgeloof in die dagen nog veelvuldig door elkaar liepen.

Om een en ander beeldend voor te stellen, is het essentieel om te weten dat de vruchtbaarheid op symbolische wijze traditioneel als een vogel wordt voorgesteld. De Grieken hadden hun Afrodiete, die in de gedaante van een vogel de Olympus afdaalde om de mensen vruchtbaarheid te schenken. Wij kennen de duif van Noë, die de palmtak bracht ten teken dat de zondvloed (zinnebeeld van de winter) voorbij was. En laten we vooral onze paaseieren niet vergeten. Zonder dat de meesten onder ons zich dat nog zullen realiseren, vormen die ook een symbool van vruchtbaarheid.

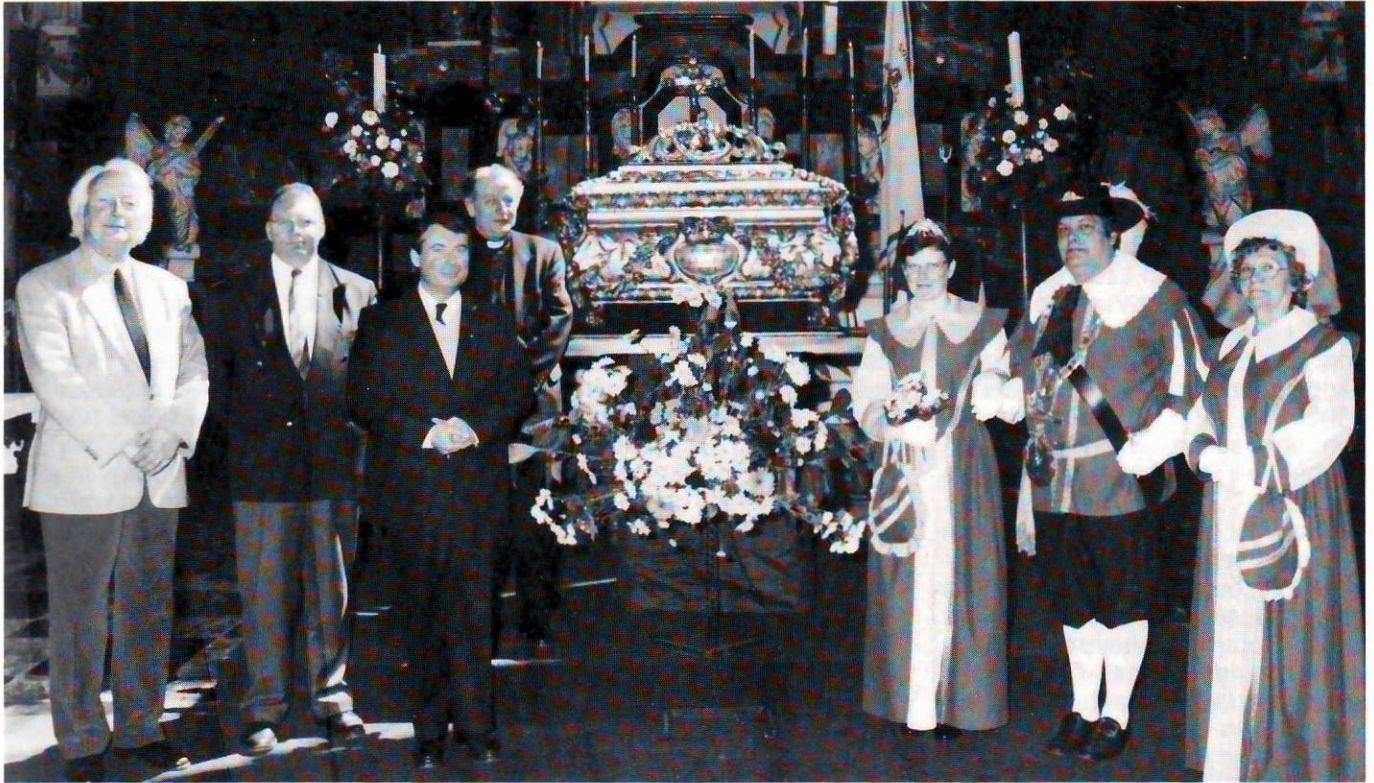
Vanuit deze optiek moet het vogelschieten worden opgevat als een voorjaarsritueel en geldt het als zodanig als een tegenhanger van het ons beter bekende oogstdankfeest. De koningsvogel is daarbij het symbool van vruchtbaarheid. Door de vogel af te schieten, haalt men deze vruchtbaarheid binnen bereik van de gemeenschap.

Interessant daarbij is dat via een schietwedstrijd bepaald werd wie op dat moment het meest geschikt is om die vruchtbaarheid in ontvangst te nemen. Hij werd (en wordt) koning van het gezelschap, de aristos, een benaming uit het grieks, die letterlijk de beste der besten betekent. Hij bleek de beste schutter van het moment en bij zijn installatie kreeg hij daarom de zilveren koningsvogel omgehangen, ten teken dat de vruchtbaarheid in hem is overgegaan. Op die manier gaf men vorm en inhoud aan het vertrouwen in de toekomst en de hoop op goede tijden.

Vanuit een emotioneel denkraam creëerde men in het vogelschieten dus een ritueel dat aansloot bij de problemen van het aardse bestaan van die tijd. Ook dit was bepalend bij het ontstaan van het schutterswezen.

Wordt vervolgd.

2) Deze stelling is mede gebaseerd op de studie van M. Lundberg, *Jesuitische Antropologie und Erziehungslehre in der Frühzeit des Ordens (ca 1540- ca 1650)*. Upsalla 1966.

Enkele leden van de Echter delegatie voor de schrijn van de H. Landricus. Foto: Cor Voorter.

SINT LANDRICUSGILDE UIT ECHT OP BEDEVAART NAAR PATROONHEILIGE TE SOIGNIES (BELGIË) – ZONDAG, 17 APRIL 1994

Vorig jaar, 1993, werd het Patroonsfeest van de Heilige Landricus grensoverschrijdend gevierd door behalve het St. Nicolaasgilde uit Valkenswaard, ook de Belgische schutterij St. Lambertus uit Louwel en de Duitse Schutterij St. Martini uit Isenbruch naar Echt uit te nodigen.

Een zeer geslaagde feestdag kon in de annalen van het nog jonge gilde worden bijgeschreven.

Op de Feestdag van 1994 is "St Landricus" zelf "de grens overgeschreden": een gezelschap van bijna vijftig personen bracht een bezoek aan de plaats waar de relieken van de Patroonheilige bewaard worden: het stadje Soignies in België, ongeveer 30 km van Namen. Geestelijk Adviseur, Deken Th. Raymaekers, Burgemeester B. Schaftenaar en Bondsvoorzitter J. Herffs met echtgenote onderstreepten door hun aanwezigheid het belang en het niveau van deze pelgrimage.

Een officieel comité van ontvangst van de Grote Kerk van Soignies stond het Nederlandse gezelschap op te wachten bij de grote kerkingang. Meteen na aankomst ging Deken Raymaekers op zeer stijlvol-

le wijze voor in een Eucharistieviering, die, met concelebratie van de Deken van Soignies, de Eerwaarde Heer J. Bouchez, gevierd kon worden in de speciaal voor deze gebeurtenis voor "St Landricus" gereserveerde St.-Vincentiuskapel, waar de relieken van de H. Vincentius, vader van de H. Landricus en die van de Patroonheilige zelf worden bewaard.

Een zeer vererend gebaar van het kerkbestuur volgde direct na de dienst: men nodigde de leden van het gilde uit een processie door de Kerk te maken met het reliekschrijn van hun Patroonheilige, dat door een eigen afvaardiging gedragen mocht worden. "Vraiment une exception", "Echt een uitzondering", aldus de voorzitter van het Kerkbestuur. Na de dienst volgde een rondgang door het eeuwenoude kerkgebouw o.l.v. een Nederlands-talige gids.

Een tweede, zeer eervolle verrassing werd "St Landricus" geboden tijdens een geanimeerde receptie, door Deken en kerkbestuur aangeboden in een der zijkapellen. Het gilde kreeg de officiële uitnodiging op tweede Pinksterdag terug te komen naar Soignies om deel te ne-

men aan de historische processie, die jaarlijks door de straten van het stadje trekt. Niet alleen als bezoekers maar ook en vooral als schrijn-dragers en schrijnbewakers.

Het spreekt vanzelf dat deze bijzondere invitatie door bestuur en leden in welgemeende dank werd aanvaard. Als tegengebaar werden de gastheren van Soignies uitgenodigd het volgend jaar op hun beurt als gasten het eerste lustrum van "St. Landricus" te Echt te komen meevieren. Hetgeen deze direct enthousiast toezegden.

Na het officiële gedeelte volgde een gezellig samenzijn tijdens een goedverzorgd diner in Soignies en een rondleiding met gids door het oude stadsgedeelte van Namen. Een kort bezoek aan enige estaminées besloot de pelgrimage.

"St. Landricus" kan op een bijzonder stijlvolle, hoogstaande, tot in alle details zeer verzorgde Patroonsdag terug zien.

Alles wijst er op dat de contacten met Soignies niet tot dit ene bezoek beperkt zullen blijven: er is perspectief genoeg voor verder gezamenlijk organiseren in de toekomst.

Leeuwen-Roermond, 18 april 1994
Drs. Jean Walraven.

DE ST. MARTINUSSCHUTTERSILDE(N) VAN DILSEN-HOUTISSEN (8e vervolg)

Voor een beter begrip van wat nu volgt, moeten we weer een heel eind teruggripen in de geschiedenis van Dilsen.

Dat de graven van Loon en het kapittel van Sint Servaas te Maas-tricht elk een schepenbank in Dilsen oprichtte, hebben wij reeds aangetoond in LS nr. 14 / maart 1992, pag. 12. Dat hierdoor in Dilsen een zekere wrevel ontstond, hebben wij op dezelfde bladzijde uitgelegd.

Het kapittel van Sint Servaas erfde in Dilsen een lap grond van ongeveer 120 bunder groot. Deze was gelegen tussen de Vrietselbeek, de oude Romeinse heirbaan, Tymbroek en de Maas. Gans deze schenking lag bij manier van spreken als een enclave in volle Ledebos van het H. Roomse Rijk, maar die na 1062 in handen kwam van de graven van Loon. De schenking was bewoond door een dertigtal laters met hun gezinnen. Naarmate de bevolking aangroeide werd het "praedium", zoals men de goederen van Sint Servaas noemde, te klein en moesten de overtolligen een uitweg zoeken ten westen van de oude Romeinse heirbaan waar de grond, mits wat inspanning, zich leende tot ontginning. Daar rezen vanzelfsprekend de eerste laathoven op waaronder de hoef van Houtissen, nu bekend als "DE LICHT".

Rond deze hoeve heeft zich lange tijd een deel van het leven der schutterij van Houtissen afgespeeld. De hoeve dateert uit 1736 en ze is thans een van de oudste laathoven van België. In de archieven is ze bekend als "Hoef van Houthuysen".

In de gevelpunt, langs de straatkant, lezen wij in ankerletters het woord "DE LICHT", een soort rebus die volgens de overlevering verband houdt met een bliksemingslag bij klare hemel en de woning totaal vernielde. De toenmalige eigenaar was een zekere Dionysius Van den Eertwegh. Terwijl hij zijn pachter aan het uitschelden was omdat hij meeheulde met de protestanten, werd het huis plotseling getroffen door een hemels vuur.

Bij de heropbouw liet de eigenaar als herinnering aan de bovengenoemde gebeurtenis in de gevelpunt het woord "LICHT" plaatsen met ijzeren kapitalen van een halve meter hoogte. Het zijn de beginletters van de volzin "Lumen In Coelis Hanc Tangit", wat wil zeggen dat deze woning geraakt (getroffen) werd door een hemels licht.

Na de val of de ontbinding der schutterij wegens hervormingsgezindheid was de oude vogel van 1596 reeds lang, veiligheidshalve, overgebracht naar het gehucht Houtissen waar hij bij herstellingen

aan het dak van de hoeve "De Licht" te voorschijn kwam.

In 1728 werd de vogel overgedragen aan de heropgerichte schutterij met de naam "die longe schutten van Dilsen". Tien jaar later in 1738 was deze naam veranderd in "Schutten van Houtissen". Rond die tijd moet een breuk ontstaan zijn hetgeen wij afleiden uit het rolregister VIII f° 89 met de vermelding dat zekere Ruth Moors, zoon van Martinus Moors herbergier, in juni 1724 in volle herberg en in tegenwoordigheid van gans de schutterij, iemand van de schepenbank van Sint Servaas grof zou beledigd hebben.

Dat toen de schutterij reeds een onderkomen had in de hoeve "De Licht" blijkt uit het rolregister XI f° 70, dat door Paulus Paumen, pachter van de hoeve en als kapitein van de schutterij, het kermisgelag betaalde dat doorging in de Licht.

Buiten hetgeen ons de schaarse rolregisters leren, bestaan van die tijd geen archieven noch documenten die ons bij deze historiek meer licht zouden brengen. Wel beschikken wij over een lijst van koningen en keizers die een plaat schonken aan de vereniging waaruit toch zekere activiteiten blijken, maar soms met langere tussenpozen.

Als oudste platen aan de schutterskrans vernoemen wij deze van Herman Hermans konink anno 1652. De volgende is van Jan Van Eyghen uit 1688 met een eg als voorstelling. Dan volgt deze van Matevis Mevissen van Stochem-Koning te Dylssen anno 1718. De breuk van Willem Klingeleers Coninck van de jonge compagnie tot Dilsen anno 1721 is de volgende. Als voorstelling heeft deze plaat een wapenschildje met 3 meeuwen; geplaatst 1-2. De vijfde plaat is van Cornelius Moors Konink van Houtissen tot Dilsen met de vermelding "Liefhebber 1752". Dirck Bisschops was koning in Dilsen anno 1764.

Hoeve "DE LICHT".

Afbeelding vogel uit 1596 en koningsplaten uit 1718, 1721 en 1752, zie:
L.S. nr. 15 / Juni 1992, pag. 7;
L.S. nr. 18 / Maart 1993,
pag. 21 + 22.

De achterkant van de plaat vertoont een gemijterde bisschop met boek en kromstaf, links een bijenkorf en rechts een inktpot met pluim.

Hierop volgen Henricus Severijns, keyser van de compagnie van St. Martinus in Houtissen A° 1786 met als afbeelding een eg. 1811 Martinus Bisschops, 1816 P. Tulleneers, 1819 P. Nijsen, 1854 M. Jacobs, 1865 I. Kaas, 1876 Lambert Jacobs, 1887 L. Moors, 1890 M. Op 't Eynde, 1891, 1894, 1895 en 1903 Martinus Jacobs, 1896 P.J. Pauwen, 1900 H. Moors, 1904 P.J. Janssen, 1905, 1906 en 1909 A. Jacobs, 1908 M. savelkoul, 1910 M. Rademaekers en 1911 P. Lemmens.

De lijst van koningen en keizers van het Kon. Schuttersgilde Sint Martinus Dilsen-Houtissen sinds 1910 ziet er uit als volgt:

Martinus Rademaekers	1910
Pierre Lemmens	1911
Mathieu Kees	1913, 1914, 1923, 1926 en 1930
Jaak Bouten	1919, 1920, 1921 keizer in 1921
Jaak Laermans	1921, 1922, 1927
Hendrik Pijkels	1929, 1931, 1939
Theodoor Sniijkers	1935
Theodoor Merken	1936
Godfried Habets	1937
Renier Laermans	1938
Albert Laermans	1939
Albert Laermans	1948-1949
Jaak Opdenakker	1951
Louis Thijs	1952
Leon Brouwers	1953
Nicolas Janssen	1954-1955
Leopold Boonen	1956
Willy Ramaekers	1957, 1958, 1959 keizer in 1959
Mathieu Ramaekers	1959
Jan Jacobs	1960
Jaak Coolen	1961
Cornelus Engelen	1962
Jan Jacobs	1963
Jan Schurgers	1964, 1965, 1966 keizer in 1966
Jan Jacobs	1967
Alfons Martens	1968, 1969, 1970 keizer in 1970
Jakky Deserno	1970, 1971
Leopold Peters	1972
Cornelus Engelen	1973, 1974, 1975 keizer in 1975
Henri Claessens	1975
Jonny Bredolk	1976
Jozef Saenen	1977
Albert Laermans	1978
Jozef (?)onleesbaar	1979
Theo Sniijkers	1980 (burgemeester)

('t Vervolgt)

Joannes Daamen.

TAMBOURCORPS SCHUTTERIJ ST. JOSEPH-WAUBACH 30 JAREN JONG

In maart 1994 was het precies 30 jaar geleden dat het tambourcorps/drumband werd opgericht in de Waubachse schutterij St. Joseph. Aan de wieg van de drumband stonden destijds de gebroeders Pierre en Joep Frijns (zonen van de markante bieleman Martin Frijns) die in 1961 als tambours waren toegetreden tot de schutterij.

Tot 1964 was er binnen de Waubachse schutterij nog geen sprake van een drumband. Men beschikte in vroegere jaren, zoals in alle schutterijen, alleen over enkele tambours en hoornblazers. Deze traditionele muzikale bezetting ging na de Tweede Wereldoorlog geleidelijk over in complete drumbands met soms een grote variatie aan koperen blaasinstrumenten. Het tijdperk van de klassieke tambourhoornblazer hing hiermee ten einde. Bij deze ontwikkeling wilde de Waubachse destijds uiteraard niet achterblijven.

In de jaren 1962-1963 werden dan ook concrete plannen gesmeed om te komen tot een heuse drumband. Deze compleet geuniformeerde nieuwe drumband marcheerde voor het eerst tijdens het St. Joepsfeest in maart 1964 door de Waubachse straten.

Na vele ups en downs in die jaren, met ook veel verloop in ledental, beschikt de Waubachse schutterij thans over een prachtige drumband. Ook de continuïteit onder de huidige tambours is groot.

Intussen is het tambourcorps uitgegroeid tot 16 volwaardige tambours, verdeeld over alle leeftijds-categorieën.

De nodige "Nachwuchs" is ook goed vertegenwoordigd. Iets voor elke vereniging essentieel is om zich óók in de toekomst goed te kunnen profileren.

Op het patroonsfeest van onze schutterij op zondag 20 maart roerde het jarige tambourcorps danig de trom tijdens de traditionele rondgang door het dorp. Dit tromgeroffel ging gepaard met hoorngeschal uit de klassieke signaalhoorns die men in 1992, na jaren van afwezigheid opnieuw introduceerde. Dit zeldzame hoorngeschal is tegenwoordig bij de meeste schutterijen uitgestorven.

De signaalhoorn heeft plaats moeten maken voor moderne blaasinstrumenten. Aan deze moderne ontwikkeling hebben de Waubachse schutten-tambours echter geen boodschap.

Zoals vanouds, wordt het trommelen gecombineerd met hoornblazen, zodat men de Waubachse drumband met recht kan indelen in de categorie tradionele tambourcorpsen.

Martin Evertz.

Het jarige tambourcorps met het St. Joepsfeest in maart 1994 staat 'sjtolz' in de kijker.

10 JULI 1993 - WER HÖBBEN UM

Koningsbosch Op 4 juli 1993 behaalde de Koninklijke Schutterij Sint Elisabeth uit Stokkem op het Oud-Limburgs Schuttersfeest een nooit verhoopt succes. Men wilde zó graag de tweede dag eens terugkeren om verder te kavelen; eindelijk was het gelukt. De beloofde ton bier kon aangesloten worden. In de roes van het succes kon de uitbater van "Het Uchterhoes", Leon Heedfeld, niet nalaten nog eens 3 tonnen te beloven bij het behalen van de eerste plaats op 10 juli.

Wat noch Leon, noch de ganse Stokkemer schuttersgemeenschap durfde of wilde geloven gebeurde toch. "D'n Um" kwam mee naar Stokkem.

Alhoewel als outsider aan de kavelronden begonnen, bleek reeds na enkele kavelronden dat het zestal van Sint Elisabeth in uitstekende vorm verkeerde en een duidelijke kanshebber op de eindzege werd.

Terwijl voorzitter Jean Ulrichs het niet langer kon aanzien noch aanhoren en in een hoekje van het feestterrein stilletjes wegkroop, dronken de talrijk meegerisde supporters de spanning weg.

Buksmeester Huubke Schepers zette zijn mannen aan wat vlugger te schieten om alzo de tegenstanders onder druk te zetten. Zijn tactiek wierp vruchten af. De zes van Stokkem bleven de bölkjes afschieten; de tegenstrevers vielen één voor één af.

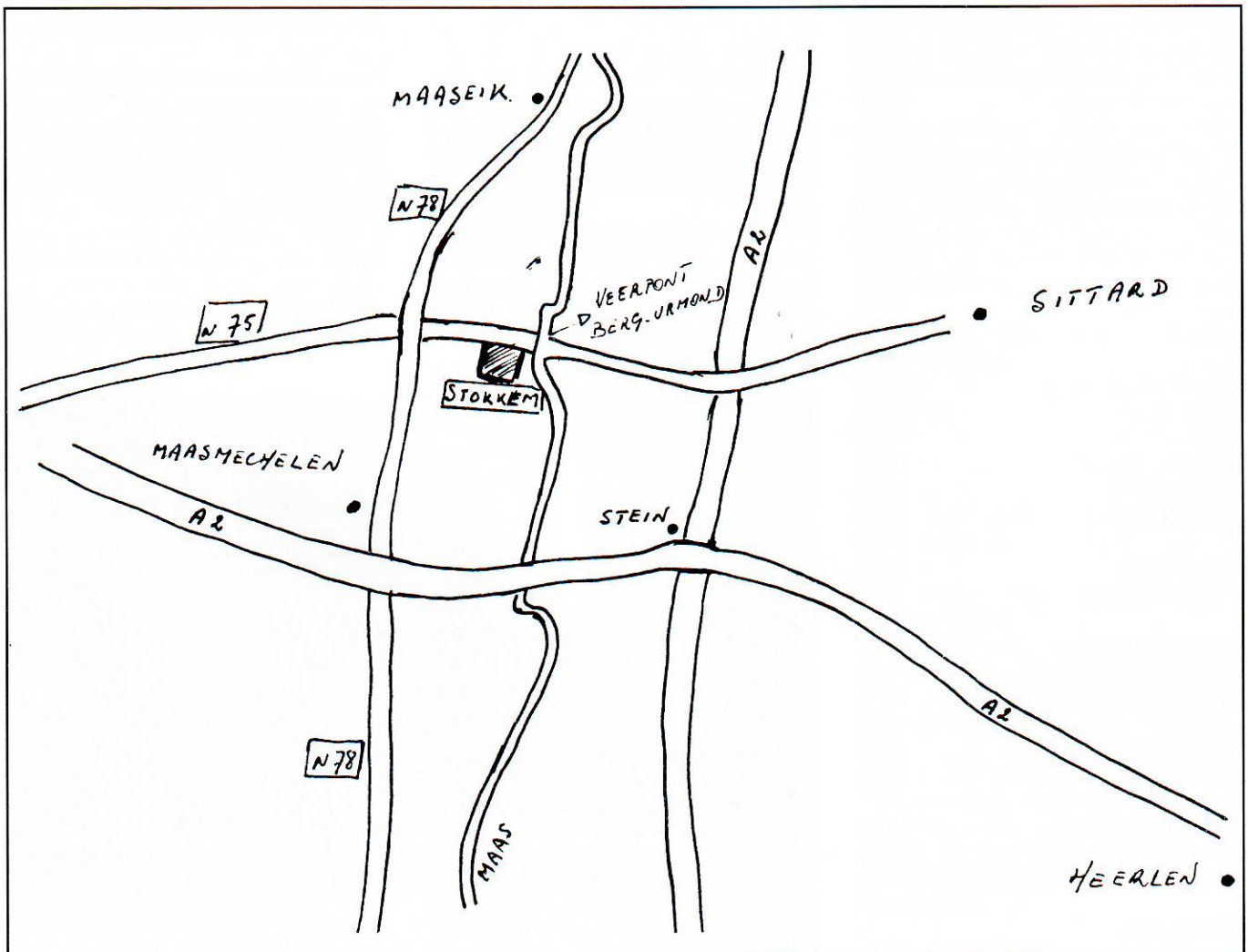
Toen opeens overwinningskreten vanaf de schietbomen weerklonken, kon de voorzitter nog steeds niet vermoeden dat het zijn jongens waren die gewonnen hadden. Glunderende gezichten, tranen in de ogen van de anders zó stoere schutters overtuigden echter ook hem.

Stokkem. Op het thuisfront drong ook stilaan door dat "de Schötte" iets unieks gerealiseerd hadden. Gekluisterd aan de radio hadden velen de rechtstreekse uitzending van Omroep Limburg en de prestaties van het Stokkemer zestal meebeleefd. Ongeloof sloeg stilaan om in bewondering en ondanks de verlofperiode wilde iedereen erbij zijn als de gladiatoren hun intrede deden. De schutterij en meer in het bijzonder het zestal Christie Vandebek, Hubert Scheepers, Eric Voorter, Theo Voorter, Gerard Habets en Tommy Bobik werden op een triomfantelijke wijze ontvangen. Het feesten kon beginnen.

11 juli 1993 - De realiteit

Na het uitslapen van de feestroes kwam men snel met de voeten terug op aarde. Na de overwinning had voorzitter Ulrichs immers aan Federatievoorzitter Lei Stals plechtig verklaard dat schutterij Sint Elisabeth-Stokkem in 1994 het OLS

Verkeerscirculatieplan voor het OLS-1994 te Stokkem.

zou organiseren. Samen met de leden begon hij aan een zoektocht naar terreinen, optochtroute en de samenstelling van een organisatie-comité. Hiervoor werd gezocht naar de juiste man of vrouw op de juiste plaats.

Vanaf begin september 1993 kwamen de volgende personen regelmatig samen om alles in de juiste banen te leiden: Jean Ulrichs-voorzitter, Gerard Venken-ondervoorzitter en voorzitter werkgroep Public Relations, Theo Coenen-Secretaris en voorzitter werkgroep Administratie, Hubert Wijnen-Penningmeester en voorzitter werkgroep Financiën, Theo Voorter-Voorzitter werkgroep Terrein en techniek, Gabriël Boutsen-Voorzitter werkgroep Materiaal, Hubert Ramaekers-Burgemeester en voorzitter werkgroep Verkeer en overheid, Wim Rutten-Voorzitter werkgroep Eten en drinken, Hélène De Groot-Voorzitter werkgroep Personeel, Tonny Mostert-Voorzitter werkgroep Optocht en Edmond Vranken-Vice president OLS-Federatie.

Zowel op het vlak van de organisatie als op het cultuur-historisch vlak kon het niet mooier uitvallen dat toevallig in 1994 Stokkem feest viert ter gelegenheid van de toekenning van de stadsrechten aan Stokkem in 1244. Dat de viering "Stokkem 750 jaar stad" en meer bepaald de historische ommegang net één week vóór het OLS, organisatorisch voor wat bijkomende praktische problemen zorgde, staat buiten kijf. Voor Stokkem als stad en als gemeenschap kon dit niet beter gepland worden.

De stuurgroep zorgde inmiddels voor een 11 hectare groot feestterrein, gelegen net buiten het centrum van Stokkem. De indeling van het feestterrein kan vergeleken worden met de terreinen van de vorige organisaties. Het zou zonde zijn niet gebruik te maken van de ervaringen, zowel positieve als negatieve, van de organisatoren der voorbije jaren.

De parkeerterreinen, samen 25 hectare, liggen op vrij korte afstand van het feestterrein. Voor de schutters uit Nederlands-Limburg, die gebruik maken van de grensovergang (veerpont) Berg-Urmond, is gezorgd voor een parkeerterrein op Nederlandse bodem vlakbij het veerpont. De laatste kilometer tot aan het feestterrein kan men gebruik maken van pendelbussen die de ganse dag ter beschikking staan.

Kortom, voor alles wat schutters en bezoekers verlangen hebben de organisatoren gezorgd.

Gerard Venken.

SOLISTENCONCOURS ZUID-LIMBURGSE SCHUTTERS BOND

Op zondag 24 april werd door schutterij St. Paulus-Vaals het jaarlijkse solistenconcours van de Zuid-Limburgse Schuttersbond georganiseerd. Dit concours, in 1982 in het leven geroepen, neemt nog steeds een bijzondere plaats in op de schuttersagenda.

Want, zoals de laatste jaren reeds gebruikelijk was, mocht ook deze organisator zich verheugen in een bijzonder grote belangstelling (totaal 65 optredens, waarvan 23 Bond St. Gerardus en 42 Z.L.S.B.), waarbij tevens geconstateerd werd dat het muzikale niveau een opwaartse tendens vertoont.

Alvorens de dagprijzen bekend te maken, sprak bondsvoorzitter J. Gorissen een welgemeend dankwoord uit in de richting van de organisator van dit festijn en de juryleden Alberts en Luja. Natuurlijk werden ook de deelnemers in de hulde betrokken, immers zij bepalen in grote mate het niveau van het gebeuren.

Het hoogste aantal punten van dit concours werd behaald door het duo P. Seuren en M. Bours van St. Barbara-Meerssen. Met 111 punten behaalden zij een eerste prijs met lof der jury en ontvingen daardoor

de overwinningbeker van de gemeente Vaals. De beker werd overhandigd door burgemeester John van Dijk.

UITSLAGEN

Jeugddivisie tambours (19 optredens, 6 x promotie, 7 x 1e prijs, 6 x 2e prijs):

- 1e R. Konings-Limbricht
103,5 pt 1e pr m/prom
- 2e K. Meyers-Amstenrade
103,0 pt 1e pr m/prom

Jeugddivisie klaroenen (7 optredens, 3 x 1e pr en 4 x 2e pr):

- 1e P. Eussen-Ubachsberg
98,5 pt 1e pr
- 2e B. Kauwenberg-Amstenrade
98,0 pt 1e pr

Derde divisie tambours (14 optredens, 1 x 1e pr m/lof, 5 x 1e pr m/prom, 7 x 1e pr, 1 x 2e pr):

- 1e E. Scheren-Schinveld
109,0 pt 1e pr m/lof der jury
- 2e S. Kools-Houthem
103,5 pt 1e pr m/prom

Derde divisie klaroenen (5 optredens, 2 x 1e pr, 3 x 2e pr):

- 1e R. Ernes-Ubachsberg
98,0 pt 1e pr
- 2e Kwintet Margraten
97,0 pt 1e pr

Tweede divisie tambours (11 optredens, 1 x 1e pr m/lof der jury, 2 x 1e pr m/prom, 8 x 1e pr):

- 1e P. Seuren en M. Bours
111,0 pt 1e pr m/lof der jury
- 2e F. Janssen-Schimmert
103,0 pt 1e pr m/prom

Tweede divisie klaroenen (2 optredens, 2 x 1e pr):

- 1e Kwartet Amstenrade
97,5 pt 1e pr
- 2e R. Koetje-Amstenrade
96,0 pt 1e pr

Eerste divisie tambours (2 optredens, 1 x 1e pr m/prom, 1 x 1e pr):

- 1e J. Maassen-Vaals
104,0 pt 1e pr m/prom
- 2e E. De Lange-Houthem
98,5 pt 1e pr

Eerste divisie klaroenen (2 optredens, 2 x 2e pr):

- 1e F. Janssen / R. Raeven-Schimmert 91,0 pt 2e pr
- 2e R. Raeven-Schimmert
90,5 pt 2e pr

Eredivisie tambours (1 optreden):

- 1e L. Swelsen-Amstenrade
98,0 pt 1e pr

Eredivisie klaroenen (2 optredens):

- 1e S. Teheux-Houthem
97,5 pt 1e pr
- 2e F. Dols-Klimmen
96,5 pt 1e pr.

Wim Hoenen, secretaris Z.L.S.B.

ST. SEBASTIANUS SCHUTTERSbroEDERSCHAP KERKRADE - Deel I

– door Luc Wolters –

Slechts een twintigtal leden telt het St. Sebastianus Schuttersbroederschap te Kerkrade. Dat zijn heren in frak en met een hoge hoed. Het is een statige vertoning, die slechts twee maal per jaar te zien is. Dit is in meerdere opzichten een opvallende broederschap. Derhalve is het zeer de moeite waard om iets van haar geschiedenis, maar vooral het huidige functioneren aan een nadere beschouwing te onderwerpen¹.

Oprichting

Het schuttersbroederschap gaat op grond van een inscriptie in een zilveren kraag van het schutterszilver ervan uit dat de vereniging in 1617 is opgericht door landvoogdes Isabella van Oostenrijk. De inscriptie luidt als volgt: 'Schützen Gesellschaft des St. Sebastianus zu Kirchrath / Erichet durch Clara Eugenia infantin von Spanien / Gouvernent. von Brabant Im Jahre 1617'.

Deze (her)oprichting viel in de periode van het Twaalfjarig Bestand, toen de Republiek der Zeven Verenigde Provinciën en het koninkrijk Spanje een tijd de wapens lieten rusten. Clara Eugenia was destijds -namens de Spaanse koning- de landvoogdes van de Zuidelijke Nederlanden, waaronder ook het Land van 's Hertogenrade viel, waarin Kerkrade lag.

Echter reeds in de zestiende eeuw worden de schutters van Kerkrade genoemd in de rekeningen van het naburige 's Hertogenrade. Deze plaats viel destijds onder de parochie Kerkrade. De processie liep van 's Hertogenrade naar Kerkrade. In de rekening uit 1576 staat vermeld: 'auf Kirchrather Gottes-tracht (=processie) den schützen von Kirchrath geschenkt eine Tonne Bier für 51/2 Gld.¹². Het schuttersbroederschap van Kerkrade kan dus bogen op een hogere ouderdom, dan waar het zich thans op baseert.

Opname van nieuwe broeders geschiedt door het strijken van de vlag over de aspirant-leden. Alvorens de koningsvogel te schieten werden op 6 juni 1929 de nieuwelingen J. Grouls en A. Brandts in de broederschap opgenomen.

De zilveren koningsvogel met kroon en enkele 17e eeuwse koningschilden, de bovenste onder meer van de kasteelbewoners Spies von Büllesheim, uit 1617

Activiteiten

St. Sebastianus Kerkrade is bij geen enkel overkoepelend orgaan in de schutterswereld, zoals bijvoorbeeld de O.L.S.-federatie aangesloten. De bezigheden van deze broederschap beperken zich nota bene tot twee hoogtijdagen, die doorspekt zijn van eeuwenoude tradities. Enkel bij gelegenheid van ten eerste de processie en het vogelschieten en ten tweede het patroonsfeest bij gelegenheid van St. Sebastianus trekken de schuttersbroeders in volle glorie uit.

De schutters dragen een zwart jachquet (slippenjas) met zwarte hoge hoed (cylinder), een zwart of grijs vest (kamisool), zwart-grijs gestreepte pantalon, een wit stijf boord (bef) met dito strik en zwarte handschoenen.

Processie

Kermiszonntag wordt in Kerkrade de jaarlijkse sacramentsprocessie gehouden. Drie Kerkraadse parochies nemen daaraan deel. Het schuttersbroederschap zorgt grotendeels voor de organisatie van deze omvangrijke devote stoet. Toen de animo voor het organiseren hiervan naliet hebben de schutters de supervisie van de grote bronk op zich genomen.

In de prille ochtenduren klinkt de reveille door tamboer en "pijper" (=fluit) aan de ongeveer twintig woningen van de leden.

Groepsfoto 1925, toen Joseph Hanssen zijn gouden lidmaatschap vierde. De foto werd genomen aan de Holzstraat. Tevens zijn de contribuanten gefotografeerd, die een financiële bijdrage leverden zonder lid te zijn. De leden zijn te kennen aan hun medaille met strik. Op de foto is het beeld van Sint Sebastiaan zichtbaar, die vanwege zijn schaarse kledij uit de kerk verwijderd werd en vervangen moest worden.

Zij verzamelen zich en begeleiden die morgen het Allerheiligste tot in het Seminarie Rolduc. Aldaar wordt de openluchtmis gecelebreerd, waarbij voor koning, schuttersmeesters en keizer zitplaatsen gereserveerd zijn voor het altaar.

Vogelschieten

Diezelfde middag volgt een korte rondgang door het centrum van Kerkrade. De schutters verzamelen zich bij het beeld van de schutterskoning 'Der Schutz' en van daar af wordt naar het verenigingslokaal op de markt getrokken. Vandaar trekken de schutters naar de schietwei-de. Drie maal wordt rond de schietboom getrokken, waarop de koningsvogel torent, die de 's zaterdagavonds daarop geplaatst is. Vervolgens knielen alle schutters en worden er naar oude gewoonte drie "Onze Vaders" en drie "Ave Maria's" gebeden.

Het schieten

De keizer, de koning van het verleden jaar, de deken-pastoor en de burgemeester van Kerkrade mogen een ereschot doen op de vogel.

Het koningsvogelschieten vindt als volgt plaats. Alle gegadigden voor het koningschap doen rokkostuum uit en zijden cylinderhoed af en schieten in vrij tenue met een stevige bouwhelm op het hoofd op de koningsvogel. Het schieten is enkel aan de leden voorbehouden. De ongeveer tien tot vijftien schutters schieten met de kruisboog in een rondetijd van telkens circa tien minuten. Ze staan in een halve kring rondom de vogelstang. Elke schutter wordt bijgestaan door één persoon, die de kruisboog voor hem spant. Deze helper heeft tevens de taak uit te kijken dat geen afgeketste of verkeerd gerichte pijl op de schutter en hem terecht komt. Om dit tegen te gaan dragen schutters en helpers de bouwhelm.

Binnen de rondetijd lost iedere schutter een aantal schoten. Zeer wezenlijk is hierbij, dat de schutter zelf kan bepalen op welk moment hij schiet. De rondes worden aangegeven door het roffelen van de tamboer. De pijlen kunnen met het oog gevolgd worden. Op grond daarvan moet uiteindelijk de koning bepaald worden, want bij dit schietstelsel kan het voorkomen dat twee personen tegelijk de vogel treffen.

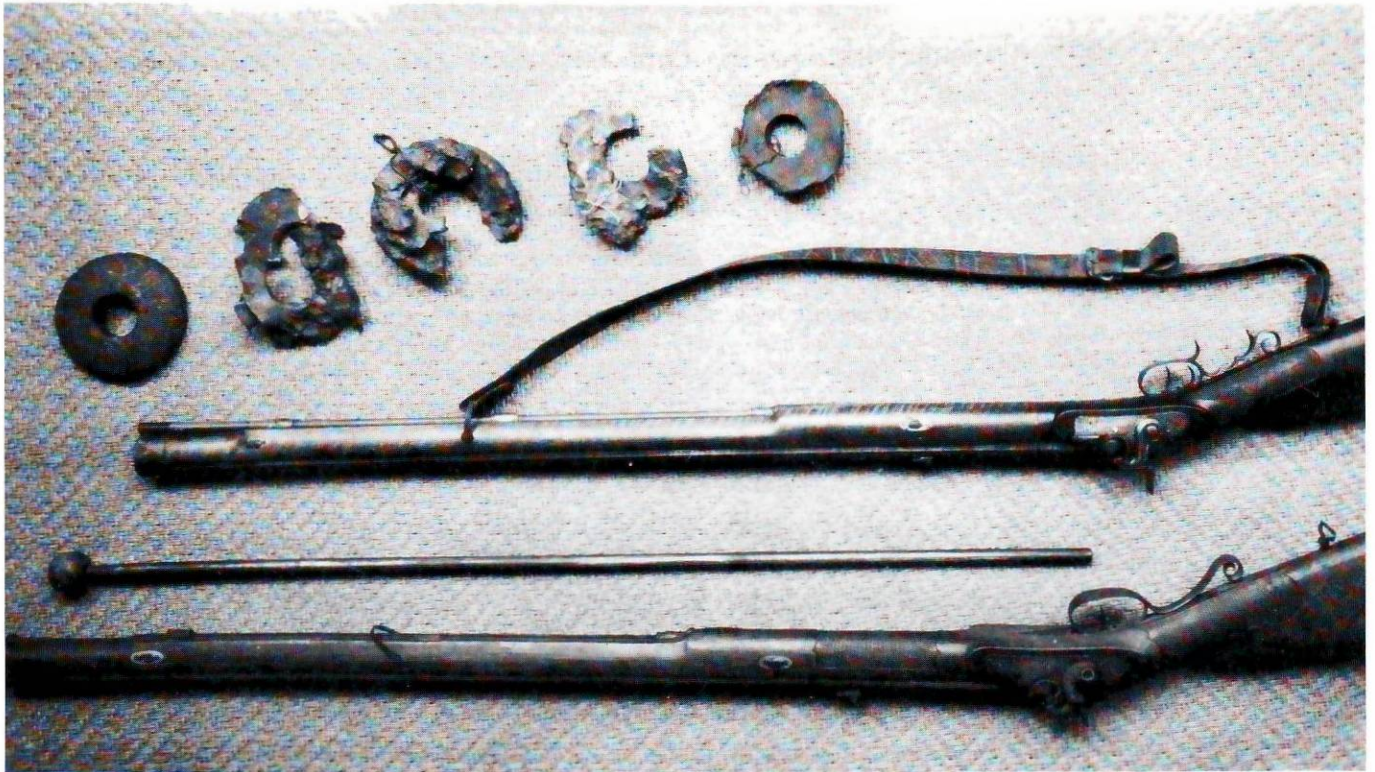
De nieuwe koning

Is het laatste restje van de vogel afgeschoten, dan wordt de gelukkige schutter, die zich zojuist het koningschap verwierf, bij wijze van felicitatie door alle andere schutters aan de haren getrokken³.

De nieuwe koning krijgt de koningsplaten omgehangen. De auteur Jolles vermeldde in de jaren dertig al, dat St. Sebastianus Kerkrade het grootste aantal zilveren platen bezit van alle Limburgse schutterijen⁴. Wanneer de erewijn is genuttigd, wordt ter kerke getrokken, alwaar de deken met het danklof moet wachten totdat de vogel is afgeschoten en de schutters present zijn. Het kan nog wel eens tot de avond duren, eer de koningsvogel van zijn stokje valt.

Tijdens de daarop volgende rondgang wordt de nieuwe koning voorgesteld aan de deken, de burgemeester en de lokaalhouder. Na een bezoek aan het verenigingslokaal wordt het feest besloten ten huize van de koning. Er resten slechts luttele uren ter voorbereiding van de vrij onverwachte visite van ruim twintig man.

Rond de eeuwwisseling⁵ werd er bij de notabelen wijn aangeboden. En bij de grootste bakker werd destijds tegelijk met de wijn, op grote hoeveelheden koekjes getrakteerd, die de koning onder de jeugd rondstrooide.

De twee buksen, waarmee tot 1926 de koningsvogel geschoten werd. In het daaropvolgende jaar werd de eerste koning met de kruisboog geschoten. Op de foto is tevens de laadstok te zien en enige ijzeren platen, die van onder aan de koningsvogel werden bevestigd en mee afgeschoten moesten worden om koning te worden.

Tot slot werd de koning ook toen al naar zijn huis gebracht, alwaar de hele schutterij op toebereide sla werd onthaald.

Kaveling

Mocht het voorkomen, dat een aantal schutters tegelijk het laatste restje hout van de paal schieten, dan wordt gekaveld. Een nieuwe vogel wordt opgezet en de betreffende schutters lossen hier om de beurt drie schoten op.

Degene met de meeste treffers wordt uiteindelijk de nieuwe koning. Bij de kaveling gaat het er dus niet om de vogel af te schieten. De eerste die mist, verliest daarmee de kans koning te worden.

Betwist koningschap

Soms kan er enige onenigheid bestaan over de nieuwe koning. In 1891 noemde een schutter zich koning, terwijl de overige schuttersleden hieraan twijfelden, maar hij werd met alle egards, behorend bij het koningschap behandeld. Bij gelegenheid van de tweede processie ging het gerucht, dat zich een koning in het ornaat van de schutterij had opgehangen. Dit bleek een pop te zijn, omhangen met blikken plaatjes. Bij het aanschouwen van dit tafereel gaf de 'koning' toe, niet de rechtmatige koning te zijn en hij droeg het zilver over aan degene, die daadwerkelijk de vogel had afgeschoten, maar hier omwille van de vrede binnen de vereniging geen herrie over wilde maken.

In 1933 werd het koningschap eveneens betwist. De vogel was afgeschoten en de nieuwe koning met zilver omhangen. Een paar dagen na het vogelschieten ontving de vereniging een schrijven van één der leden, waarin deze beweerde de nieuwe koning te zijn.

Koningsvogelschieten 1947. Drie leden schieten in vrij tenue tegelijk met de kruisboog naar de houten vogel. De twee personen op de voorgrond (respectievelijk met donker kostuum en witte stoffen jas) hebben de spanner in de handen om de boog opnieuw te spannen als de schutter zijn schot heeft gelost.

Hij liet deze koningskwesie voor de rechtbank komen, hetgeen een procedure van meer dan anderhalf jaar vergde. De oorspronkelijke koning werd bevestigd in zijn koningschap en de schutter, die deze zaak begonnen was, werd wegens het schaden van het schuttersbroederschap geroyeerd.

Geweer en kruisboog

Rond de eeuwwisseling werd met de grote buks op de koningsvogel geschoten en werd zelfs een prijs-schieten georganiseerd, maar dit laatste is afgeschaft. In 1926 kregen de schutters geen vergunning meer om op de oude manier met het geweer de vogel te schieten. Het schietterrein moest worden prijsgegeven, wegens de aanleg van de spoorlijn Simpelveld-Kerkrade-Heerlen.

Sinds die tijd wordt met de kruisboog geschoten. Het is een heel karwei deze te spannen, zodat de schutters in deze taak kunnen worden bijgestaan door assistenten.

Keizerschap

Het keizerschap is een waardigheid, die door het in drie achtereenvolgende jaren afschieten van de koningsvogel, behaald wordt.

Iedere keizer schenkt een zilveren plaat aan de vereniging voor elk jaar dat hij koning werd. In de rondgang gaat hij getooid met een keizersketting, die hij zelf heeft laten maken, of die hij geschonken krijgt van familie. Deze ketting is persoonlijk bezit.

Aangezien de schutter enige invloed kan uitoefenen, wanneer hij schiet, bestaat er bij tijd en wijle een gereede kans op een keizer. In het jubileumjaar 1992 wist tweevoudig koning Raimond Schmitz keizer Bert van de Weijer (sinds 1977) als keizer te ontronen.

Aan hen gingen een zestal keizers vooraf: Henricus Poyck (1651), Frans Wilhelm von Spies (1662), Johan Vaessen (1806), Winandus Joseph Poijck (1814), C. Beckers (1833) en Jean Koullen (1912). Keizer Vaessen werd in 1814 door Beckers als zodanig onttroond. Echter vanaf 1833 bekleedden beide keizers Poijck en Beckers in de keizerswaardigheid.

Zilverschat

Het schuttersbroederschap bezit een rijke zilverschat. Iedere koning moet een schild presenteren, ook als hij de tweede of derde maal koning wordt. Derhalve bestaat de zil-

verschat thans uit 201 schilden (in het begin van de vorige eeuw zijn een aantal schilden omgesmolten om er de lidmaatschapspenningen van te maken, en in de loop der jaren zijn slechts een zeer gering aantal schilden zoekgeraakt).

Zeer veel oude schilden uit de zeventiende en achttiende eeuw zijn nog voorhanden, onder meer van de adellijke familie Von Spies, die zeven koningen leverde en de familie Poijck, die talrijke ambten bekleedde binnen de schepenenbanken van het Land van 's Hertogenrade. Liefst zestien koningsplaten stammen van leden van deze familie. Zowel het geslacht Von Spies, als de Poijck's bewoonden het kasteel Ehrenstein te Kerkrade.

Noten:

1. Wijlen secretaris Til Vandermulen schreef in: *Kerkrade's Verleden* (1967) een artikel over de schuttersbroederschap.
2. Joseph Oppenhoff, 'Die St. Sebastiani-Armbrustschützen Gesellschaft in Herzogenrath.' in: *Zeitschrift des Aachener Geschichtsvereins*. deel XLIII (1921) 13.
3. Dit gebruik zou tevens in Tegelen gebruikelijk zijn. Naar: J.A. Jolles, 'Schuttersgilden en Schutterijen.' in *Publications*. (1937)
4. Jolles, 'Schuttersgilden en Schutterijen', 109. Ook toen werd het kostbaarste in een bankkluis bewaard.
5. Bn.-Ee., 'Vogelschieten in Kerkrade.' in: *Eigen Volk*. I (1929) 104.

NORMENCOMMISSIE S.A.S.

Op 20 maart hield de Normencommissie in het verenigingslokaal van schutterij St. Job-Leuken een bijeenkomst met de besturen en de juryleden van de schuttersbonden E.M.M., M.L.S.B. en Juliana.

In het forum hadden zitting de heren: Bèr van Hoef, Harrie Thissen, Frits Manders en Jean Walraven (allen leden van de Normencommissie).

Doel van de bijeenkomst was het gezamenlijk doornemen van het nieuwe Normenboekje door juryleden en bondsbestuurders.

Ter Uwer informatie: De Normencommissie zal soortgelijke bijeenkomsten ook organiseren t.b.v. alle overige schuttersbonden.

Normenboekje uitgave oktober 1993

Doel van de normen: Geen commentaar.

Hoofdstuk 0.1: Enige toelichting op begrip "Evenwichtige samenstelling van schutterij of gilde". Verder geen commentaar.

Hoofdstuk 0.2:

★ "Een vrouwelijke KONING draagt het koningszilver wel tijdens de optocht, maar niet tijdens de wedstrijden op het feestterrein".

De Schuttersbond Juliana pleit voor deelname van vrouwelijke koningen aan de wedstrijd "mooiste koning". E.e.a. geldt ook voor een vrouwelijke keizer.

Toelichting: Een schuttersbond kan zelf bepalen in hoeverre afge-weken wordt van de normen zoals gesteld in het Normenboekje. Voor het OLS blijft het gestelde in het Normenboekje onverkort van toepassing.

★ Voorstel om in alinea 3 (Beste Bielemangroep) het woord "minimaal" te schrappen. Hiermee kan het forum accoord gaan.

★ T.a.v. "jeugdige bielemannen c.q. marketentsters" wordt opgemerkt dat hiervoor een leeftijd genomen moet worden die overeenkomt met het kunnen functioneren in een dergelijke functie. Men is van mening dat hier een leeftijd van 16 jaar toch gesteld moet worden, wil men voor beoordeling in aanmerking komen.

★ Gevraagd wordt waarom bij de bielemannen de inhoud van de tas wel als norm staat aangegeven en bij de sappeurs niet. De sappeurs dragen een ransel en het afdoen van deze ransel is niet doenlijk en ook niet gebruikelijk.

★ T.a.v. alinea 5 wordt gevraagd wat onder **onderscheidingen** moet worden verstaan. Vragers pleit voor een duidelijke omschrijving van de onderscheidingen en zou graag een nadere toelichting opgenomen zien. Het forum zegt toe e.e.a. binnen de Normencommissie te zullen bespreken.

Hoofdstuk 1.0: Geen commentaar.

Hoofdstuk 1.1:

★ De discussie bepaalt zich hoofdzakelijk tot de grootte van de verenigingen. Iemand is van mening dat grotere verenigingen hoger beoordeeld moeten worden dan kleinere. Het forum is van mening dat dit geenszins het geval hoeft te zijn, omdat bij grotere groepen de kans op fouten ook groter is.

★ Voorgesteld wordt ook om in "TOELICHTING" in de laatste zin het woord "**uniformering**" te schrappen. Forum: Dit punt zal door de Normencommissie bekeken worden.

Hoofdstuk 1.2:

★ Een schuttersbond heeft problemen met de formulering van de toelichting, met name over de evenwichtige samenstelling van de diverse onderdelen van de schutterij. Het forum geeft aan dat deze toelichting aangeeft hoe e.e.a. is ontstaan.

★ M.b.t. de gilden worden ook de nodige opmerkingen gemaakt t.a.v. de opstelling.

★ Ook worden er suggesties gedaan over de onderlinge afstand. Jurylid Nouwen merkt op dat de gilden van oudsher ieder zijn eigen opstelling heeft en dat daarvoor dus geen stringente regels te maken zijn. Algemeen is men van mening dat dit wel ergens in het Normenboekje vermeld dient te worden.

Hoofdstuk 1.3 Beste defile: Gesteld wordt dat de gilden niet verplicht zijn bij het defile een eerbewijs met "hoofd links en rechts" te brengen. Thissen: Dit is juist. Gilden kunnen ook een eerbewijs met spies of helibaard brengen. Het "hoofd rechts c.q. links" staat vermeld bij de gilden voor het geval zij dit als zodanig uitvoeren, zij weten hoe zij dit moeten doen.

Hoofdstuk 1.4 en 1.5: Geen opmerkingen.

Hoofdstuk 1.6: Opgemerkt wordt dat onder punt 2 (HOUDING) moet worden gekeken naar een aantal punten t.a.v. het gedisciplineerd gedrag van de bordjesdrager.

Van Hoef: Het is geenszins de be-

doeling om voor deze kinderen een aantal technische voorwaarden te stellen. Wel zal de Normencommissie nader bezien of een toevoeging over de discipline van de bordjesdrager in zijn houding noodzakelijk is.

Hoofdstuk 1.7: In de toelichting wordt gesproken over het onmiddellijk opruimen van de paardenuitwerpselen. Tijdens de discussie vraagt men zich af hoe e.e.a. te verwezenlijken is. Het forum is van mening dat, indien een vereniging paarden meevoert in de optocht, men met deze omstandigheid rekening moet houden en derhalve de nodige maatregelen (b.v. een persoon aanstellen) moet nemen om hieraan te kunnen voldoen.

Hoofdstuk 2.1: Bij punt 4 en 5 dient te worden opgenomen dat de kleur van sokken en schoeisel in overeenstemming moet zijn met de kleur van het uniform.

Hoofdstuk 2.2: Afgezien van een discussie over het 2x beoordelen van de koningin, het al of niet dragen van een sjerp, diadeem, etc., zijn er geen directe voorstellen tot aanvulling c.q. wijziging gedaan.

Hoofdstuk 2.3, 2.4 en 2.5: Geen commentaar.

Hoofdstuk 2.6:

★ Keizerinnen worden niet APART beoordeeld. Schuttersbond Juliana stelt dat de keizer minimaal 3 zilveren schilden aan het keizerszilver moet hebben.

Dit is bij de Limburgse schutterijen niet bekend en is als zodanig nooit geweest.

★ N.B. Tijdens de optocht - Gesteld wordt dat deze alinea op die plaats niet thuis hoort, doch eerder bij punt 1.3 (beste defile).

Het forum is van mening dat deze opmerking wel op zijn plaats is, omdat deze betrekking heeft op het keizerspaar en als zodanig in punt 1.3 wellicht verloren zou gaan.

Hoofdstuk 2.7: Geen commentaar.

Hoofdstuk 2.8: Opgemerkt wordt dat in punt 0.1 gesteld wordt dat bij "Modelste" speciaal gelet wordt op de kennis van uitmonstering en rangaanduiding. Dus **alleen** kennis. Na een korte discussie stelt het forum dat de jury **niet** verplicht is om aan de generaal vragen te stellen omtrent rang en uniform e.d. Er zijn evenwel voldoende punten, buiten alleen kennis, om een juiste beoordeling te maken.

Hoofdstuk 3.1: Het gestelde in de toelichting t.a.v. de beoordeling als groep zal nader door de Normencommissie worden bekeken. E.e.a.

naar aanleiding van opmerkingen dat een groep toch "meerwaarde" geeft dan een enkeling.

Ditzelfde geldt voor:

Hoofdstuk 3.2 en 3.3: In hoofdstuk 3.2 dient de titel van dat hoofdstuk in overeenstemming met hoofdstuk 3.1 en 3.3 gewijzigd te worden in "**Beste sappeursgroep**".

Hoofdstuk 3.5: Wordt op het OLS niet beoordeeld.

Hoofdstuk 4.1, 4.2, 5.1, 6.1, 6.2 en 6.3: Geen commentaar.

Hoofdstuk 6.4: Schuttersbond Juliana beschikt over een, uit het Frans vertaald reglement. De Heer Thissen heeft het originele Spiesenreglement in de oude nederlandse taal en daarvan is een vertaling gemaakt in goed leesbaar nederlands.

Rondvraag

Schuttersbond Juliana: In het Normenboekje komt vaak de opmerking voor "niet verplicht". Men stelt zich de vraag of dit aanleiding kan zijn tot een een lagere puntenwaardering. Het forum stelt duidelijk dat dit geenszins het geval mag zijn. Daar waar onderdelen "niet verplicht" zijn, blijven voldoende beoordelingspunten over om een objectieve waardering te geven.

Slotopmerking

Van Hoef legt uit dat de normen die vervat zijn in het Normenboekje zijn van toepassing voor het OLS en dat over een aantal punten en ontwikkelingen steeds weer opnieuw gediscussieerd kan en moet worden.

Thissen benadrukt dat een toepassing van deze normen op de bondsschuttersfeesten gewenst is om problemen en verwarring op het OLS te voorkomen. Hij doet dan ook een dringende oproep aan de bondsbesturen overeenkomstig te willen handelen, zonder te willen tornen aan de autonomie van de bonden.

Dankwoord

De heer Kirkels, voorzitter van de OLS-Jury, dankt het forum en de aanwezigen voor de inbreng. De jurycommissie heeft een organiserende taak tijdens het OLS en streeft naar een goed juryteam tijdens het OLS. Vooral de laatste jaren, met in de hand het Normenboekje, is veel duidelijkheid t.a.v. de jurering gekomen. Dat is een goede zaak.

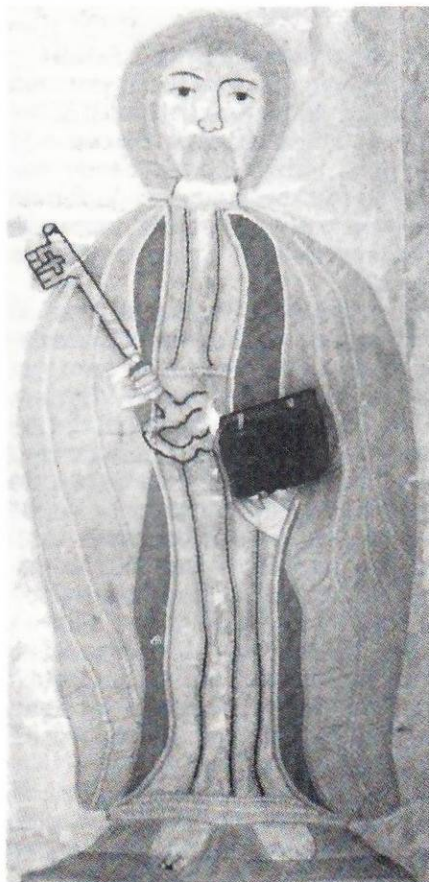
M.F. Kessels, secretaris OLS-Jury.

EN SAL NIEMANT VAN DIT GESELSCHAP WIJKEN

Maaslands schutterswezen vroeger en nu vanuit Elers perspectief

Honderd jaar geleden, op 8 september 1894, vierde de Schutterij St. Pieter te Elen haar 300-jarig bestaan. 'Nooit zag men een feest zoo vreugdig, zoo broederlijk, zoo stichtend', lezen we in het verslag dat 'De Maas- en Kempenbode' eraan wijdde. Aanleiding tot deze viering was het feit dat de koningsvogel van de Elerse schutters het jaartal 1594 draagt. De schutterij bestaat echter nauwijsbaar al tenminste van rond 1580.

Bijna dag op dag honderd jaar later, namelijk op zaterdag 17 september 1994, wil men in Elen die viering nog eens overdoen. In samenwerking met de 'Geschied- en Heemkundige Kring Eelen', het gemeentebestuur van de stad Dilsen-Stokkem, de schuttersbond Maas en Kempen, bevriende schutterijen van beide Maasoeveren en de stichting S.A.S. is men voor het ogenblik druk doende om de laatste hand te leggen aan wat voor de Elerse gemeenschap een memorabele dag behoort te worden. Men plant onder andere een academische zitting en een tentoonstelling.

Als blijvend aandenken aan deze heuglijke gebeurtenis, verschijnt er van de hand van oud-Elenaar Raymond Driessen, thans leraar te Peer, een werk met bovenstaande titel, die verwijst naar de 'Statuten der schutterije ofte broederschap van Sint Pieter binnen Elen' uit 1665. Daarin wordt aan de hand van het beschikbare archiefmateriaal de geschiedenis van de Elerse gilde geschetst.

Belangwekkend voor genealogen, historici en schuttersvrienden in het algemeen zijn bijvoorbeeld de statuten uit 1665, ledenlijsten uit 1756 en 1816, de koningen van 1626 tot heden, de vlag uit 1772, foto's en gegevens betreffende 23 oude platen tussen 1624 en 1751, een verzoekschrift aan Koning Willem I uit 1829, enzovoort.

Een schutterij is echter geen eiland op zich. Daarom is ook getracht Sint Pieter te plaatsen binnen het grotere kader van het Maaslandse schutterswezen, zodat de verwerkte gegevens zich zeker niet Elen beperken. Zo werd onder andere 'De Maas- en Kempenbode' tussen 1892 en 1914 grondig uitgepluisd. Zodoende kon er gebruik gemaakt worden van een schat aan nooit eerder gepubliceerde gegevens over het schuttersleven in de beide Limburgen gedurende die periode. Een belangrijk deel ervan is in deze studie terug te vinden.

Het boek kost 550 Bfr. of f 30 en kan besteld worden door overschrijving van dit bedrag (plus eventueel 50 Bfr. of f 3 aan verzendkosten) op rekening 735-2380566-77 van de Geschied- en Heemkundige Kring te Elen (Dilsen-Stokkem). Na 1 juli kan het boek ook afgehaald worden bij F. Van den Bruel, Mortelveldstraat 5b, 3650 Dilsen-Elen, tel. 089-565547.

Noot van de redactie: Door plaatsgebrek zijn wij genoodzaakt om de bespreking van het jubileumboek van schutterij St. Pieter-Elen te verplaatsen naar het decembernummer. Wij zullen dan ook de kleurenafbeelding van de oudste vlag op de voorpagina afdrucken.

H. Petrus afgebeeld in de vlag van schutterij St. Pieter-Elen.

UIT HET MARKETENTSTER- MANDJE

Generaalsmosselensoep voor 12 soepkoppen

U heeft nodig:
2 kg mosselen
2 uien
2 wortels
30 peperkorrels
enkele selderijstelen
droge witte wijn
1 stukje prei
3 liter visbouillon
100 gram boter
2 teentjes knoflook
enkele draadjes saffraan
1 theelepel mosterd
1 theelepel tomatenpuree
100 gram bloem
zout
stokbrood en
graspte oude kaas.

Maak de mosselen goed schoon en doe ze met het lekwater in een grote pan. Snipper een ui fijn en snij een wortel in stukjes. Voeg er enkele selderijstelen en prei aan toe, de gekneusde peperkorrels en een paar deciliter droge witte wijn. Breng het geheel met gesloten deksel aan de kook, onder zo nu en dan opschudden. Als de schelpen openstaan, zijn de mosselen gaar en kunnen ze er uit gehaald worden. Giet het vocht van de mosselen bij de visbouillon. Fruit een fijngesnipperde ui en een wortel. Knijp er een teentje knoflook in uit, voeg de saffraan toe en een theelepeltje mosterd. Als de uien gaan kleuren, de tomatenpuree erbij doen en even meefruiten. Schep dan de bloem erbij. Gaar roeren op een zacht vuur.

Na afkoeling de kokende bouillon erbij gieten, het geheel glad roeren en aan de kook brengen. Een half uurtje zachtjes door laten koken. Passeer de soep door een fijne zeef. Op smaak brengen met zout. Roer de gare mosselen er doorheen. Schep de mosselsoep in vuurvaste soepkoppen, leg er een sneetje stokbrood op en bestrooi het geheel met geraspte oude kaas. Zet de soepkoppen in een hete oven om te gratineren.

LAAT HET U SMAKEN.

Bep Louwen, Marketentster.

ZUID-LIMBURGS FEDERATIEFEEST 1994

– Zondag 24 juli in Hingen-Echt –

In de Echter kern Hingen vindt op 24 juli het Zuid-Limburgs Federatiefeest 1994 plaats. De organisatie van dit schuttersfestijn is in handen gelegd van de 'Stichting Zuid-Limburgs Federatiefeest 1994 Wilhelmina Hingen', een stichting waarvan burgemeester mr. E. Schaffenaar van Echt beschermheer is. Schutterij, Fluit- en Trommelkorps Wilhelmina-Hingen kreeg de organisatie van het ZLF in eerste instantie toegewezen voor het jaar 1993. Omdat in dat jaar echter tevens het OLS in de gemeente Echt (Koningsbosch) plaatsvond, is in goed overleg besloten het ZLF te Hingen te verplaatsen naar 1994. In Hingen is en wordt al enige tijd hard gewerkt om het ZLF 1994 goed te laten verlopen. Dat de organisatorische voorbereidingen professioneel worden aangepakt, moge blijken uit bijgaand artikel.

Organisatiestructuur stichting ZLF-1994

De stichting ZLF 1994 Wilhelmina-Hingen is opgebouwd uit een zevental werkgroepen, te weten: Administratie, Financiën, Personeel, P.R./Reclame, Materialen, Optocht en Feestterrein. Het zou te ver voeren om de vele werkzaamheden van de onderscheidelijke werkgroepen hier op te sommen. Alle werkgroepen zijn vertegenwoordigd in een stuurgroep, die fungeert als een stichtingsbestuur. Binnen de stuurgroep en de werkgroep zijn ruim 50 personen al bijna twee jaar bezig met de voorbereidingen.

Unieke reclameborden

Langs de invalswegen van de Gemeente Echt zijn door de werkgroep P.R./Reclame een aantal opvallende en unieke reclameborden geplaatst. Uniek aan de borden is dat ze zijn voorzien van een tijds-aanduiding. Sinds de plaatsing van de borden in januari j.l. werd in eerste instantie het aantal maanden aangegeven dat nog restte tot het ZLF-1994. De laatste maanden wordt per dag aangegeven hoe ver we nog verwijderd zijn van het schuttersfestijn in Hingen. Verder bevatten de borden naast het ZLF-vignet, dat ontworpen werd door de kunstenaar Dora van de Loo uit Heel, de logo's van de hoofdsponsors van het ZLF-1994.

Historisch boekwerk

In het kader van het ZLF-1994 werd een historisch boekwerk uitgegeven waarin de geschiedenis van Schutterij, Fluit- en Trommelkorps Wilhelmina en de kern Hingen aan de orde komt. Het boekwerk kon worden samengesteld na twee jaar speurwerk door Jacques Verheyen en de neven Herman en Bernard Beunen.

Het boekwerk dat onder de titel "Wilhelmina, een Echte(r) schutterij" op 28 mei is verschenen, is verlicht met vele foto's uit heden en verleden.

Het werk van de drie samenstellers mocht zich reeds vóór de verschijning van het produkt in een grote belangstelling verheugen. Van de mogelijkheid tot voorinschrijving werd door maar liefst 700 mensen gebruik gemaakt. Het resultaat van de samenstellers is voor het luttele bedrag van 10 gulden per exemplaar de handel ingegaan.

"Wilhelmina, een Echte(r) schutterij" is te koop tijdens het ZLF-1994, maar kan ook vooraf besteld worden bij Jos Meeuws van de werkgroep P.R./Reclame, tel. 04754-85161.

Medewerkerswerving ZLF-1994

Voor een goed verloop van een Zuid-Limburgs Federatiefeest is het onontbeerlijk dat een beroep kan worden gedaan op voldoende vrijwillige medewerkers. Aangezien de hele kern Hingen slechts ongeveer 650 inwoners telt, bepaald geen sinecure.

De werkgroep Personeel heeft in februari dan ook een grote medewerkers-wervingsactie op touw gezet in de Echter kernen Hingen, Pey, Schilberg en St. Joost. Het resultaat hiervan mag verbluffend worden genoemd. Na de eerste huis-aan-huis rondgang kon de werkgroep met tevredenheid vaststellen dat zich ruim 600 vrijwilligers hadden aangemeld. Nadien zijn hier nog de nodige medewerkers bijgekomen. De organisatie verkeert dan ook in de luxe situatie dat zonder enige moeite met een roulatiesysteem gewerkt kan gaan worden tijdens het ZLF-1994.

Schutterij Wilhelmina-Hingen goede gastheren en -vrouwen van het ZLF-1994.

Goede doel-avond

De organisatoren van het ZLF-1994 hebben besloten om aan dit schuttersfeestijn een goed doel te koppelen. Het oog is hierbij gevallen op de Stichting Pepijnklinieken in Echt, een instituut waar ruim 400 verstandelijk gehandicapten verblijven.

In overleg met de directie van de Pepijnklinieken is gekozen om het bijeengebrachte geld aan te wenden voor de aanschaf van een zogenaamde slag-toon klankkring. Speciaal voor dit goede doel zal op vrijdag 22 juli een sponsoravond worden georganiseerd in de feesttent op het ZLF-feestterrein. De toegangsprijs voor deze sponsoravond bedraagt 100 gulden per persoon, maar voor dit bedrag wordt wel het nodige geboden. Zo kunnen de deelnemers rekenen op een natje en een droogje (warm buffet) en wordt de avond muzikaal opgeluisterd door de Dorsvlaegels uit Oirsbeek. De Dorsvlaegels zijn in schutterskringen bepaald geen onbekend muziekgezelschap.

Tevens zal tijdens de sponsoravond een optreden verzorgd worden door de theatergroep "Netwerk". Deze theatergroep is samengesteld uit bewoners van een drietal instellingen (waaronder de Pepijnklinieken) voor geestelijk gehandicapten.

Kaarten voor de Goede doel-avond kunnen besteld worden bij Thei Golsteyn, werkgroep P.R./Reclame, tel. 04754-81530.

Het feestterrein van het ZLF-1994 is gelegen aan de oostzijde van de kern Hingen in de nabijheid van natuurgebied Het Marissen.

In de directe omgeving zijn voldoende parkeerplaatsen voorhanden voor de deelnemers en de ongetwijfeld talrijke bezoekers.

Op zondag 24 juli om 14.00 uur beginnen 62 schutterijen aan de kleurrijke folkloristische optocht door de straten van de kern Hingen. Aansluitend vinden de diverse wedstrijden plaats op en rond het feestterrein.

De stichting Zuid-Limburgs Federatiefeest 1994 Wilhelmina Hingen hoopt op zondag 24 juli veel schuttersvrienden, onder hopelijk stralende weersomstandigheden, in de kern Hingen te mogen begroeten.

Jos Meeuws, secretaris werkgroep P.R. en Reclame.

• KRANTEKOPPEN •

17 jan Als Hubert naar de WC moet, past zijn vrouw op 'Um' • Stokkemenaar benoemd tot chartermeester OLS • 18 jan Eerste schuttersdag een succes • 19 jan Hubert Scheepers eerste Chartermeester • 20 jan Hubert Scheepers: "D'n Um moet leven ..." • 29 jan Kanon schoot OLS-werkgroepen op gang • 31 jan Embleem van Oud Limburgs Schuttersfeest voorgesteld • Schutters • Nieuws van het schuttersfront • 1 feb Logo voor OLS • OLS officieel uit de startblokken • H. Scheepers uit Stokkem heeft den "Um" • 18 feb 'Trektocht' voor 400 vrijwilligers ZLF door Echt • 21 feb Onderzoek naar methoden om lood gilden uit de grond te houden • Schieten in Riethoven voor

een beter milieu • 22 feb Schutterij St. Sebastianus Eys presenteert het boek "475 jaar schuttershistorie" • 23 feb St. Andreas (Melick) onthult schuttersgeheimen aan jonge generatie • 24 feb Boek over 475-jarige geschiedenis schutterij Eys • 25 feb De strijd van Jeanny Cleven voor een plek onder de schietboom • 28 feb Hingen verzorgt Federatiefeest • Schuttersbond verwerpt voorstel • Vrouwen mogen niet meeschieten bij bond Eendracht • 2 mrt Gedenksteen geplaatst schutterijlokaal St. Martinus in Horn • 4 mrt Hélène De Groote zoekt nog 800 medewerkers voor OLS • 6 mrt Poststempel ZLF 1994 officieel gepresenteerd • 7 mrt Federatie op zoek naar oefenveld • OLS-president gaat niet in op eisen • Jeanny wil via rechter deelname OLS afdwingen • Schutterij richt vizier op jongeren • Vrouw onder schietboom blijft taboe • 8 mrt Nieuwe schutterij bij OLS-federatie • Hulpactie voor Poolse schutterijen • Koning Albert II beschermheer OLS • OLS • Jeanny wil schieten • 9 mrt 163 schutterijen naar OLS in Stokkem • Toch moet straks een vrouw onder de schietboom staan • 10 mrt Jubileumboek schutterij Eys • 16 mrt Keizer Stramproyer schutterij overleden • 18 mrt OLS-info • Nederlandse schutters zonder dure kogelvangers • 5 apr Schutterij Gronsveld houdt 'schaduw-bronk' • 6 apr Dekenaatsreffen bij St. Urbanus • Marketenster wordt vijftig • Schutterij St. Petrus-Roggel bestaat 450 jaar • 7 apr Schuttersseizoen zondag van start • 8 apr Schietfeest in Montfort • 11 apr Monsterscore drumband Sint Barbara uit Leveroy • 12 apr Drietal graaft bijna twee jaar in Echter (schutters)verleden • Historie schutterij Wilhelmina Hingen verschijnt in boekvorm • Dekenaatsbeker naar schutters Posterholt • 19 apr Reuver wint schuttersfeest • Britzelen schieten in Melick • St. Urbanus Maasniel wint jubileumtrofee • Leren tappen voor het OLS • 22 apr Maaslandtreffen bij Sint Martinus Linne • Koningin in het nieuw • 23 apr Sittardse schutterij krijgt priemeur kogelvanger • DSM-doek vangt loden kogels schutters op • St. Landricusgilde uit Echt op bezoek bij patroonheilige • 25 apr Maaslandschieten om nieuwe trofee • Nieuwe kogelvanger officieel in gebruik • Schuttersdoek van DSM • 30 apr Sint Joost gaat na zestig jaar weer schieten voor een koning •

GILDE- EN SCHUTTERSZILVER

JUWELIERS - HORLOGES
Jan Andriessen
 DORPSSTRAAT 54
 5708 GJ HELMOND (STIPHOUT)
 TEL. 04920 - 50792
 FAX 04920 - 22269

Nog steeds fabriceren wij de alom bekende Drummen Buksen voor zeer aantrekkelijke prijzen in de calibers 12 en 16.

Ook verkrijgbaar toebehoren zoals:

- * Slaghoedjes van diverse merken zoals: Hirtenberger, Fiocchii, CCI, Federal, etc.
- * Kruitsoorten: TP 103, Vectan BA 10, tegen zeer scherpe prijzen.
- * Hulzen in calibers 12 en 16 precisie gegarandeerd op 0.01.
- * Scherpe aanbiedingen betreffende weegschalen;

Dillon mechanische weegschaal	f 125,00
Dillon digitale weegschaal	f 575,00
- * Tril- en Draaitrommels voor het schoonmaken van de hulzen v.a. f 325,00
 Granulaat hiervoor - per zak f 39,50

*** VOOR DE WINTERMAANDEN:
 Nieuw of tweede-hands luchtbuksen**

- * Luchtbuksen te koop van de merken: Walther, Anschuts, Diana, Feinwerk bouw en Hammerli tegen zeer scherpe prijzen. Eventuele inruil mogelijk.

Fa. Maurice Drummen & Zn.

Valkenburgerweg 49
 6361 EB NUTH - NEDERLAND
 Tel. 045-241220, Fax 045-245330

JANFRÉ

Voornaamste punten waar u op let bij aanschaf van nieuwe uniformen:

- *Goede kwaliteit
- *Korrekte pasvorm
- *Vlotte levering
- *Betaalbare prijs
- *Behoud van pasvorm
- *Snelle nalevering
- *Uitgebreide service

Dit maken wij voor U.
 Vraag vrijblijvend offerte.
 Maak een afspraak.

**uniformen-
 petten-
 uitmonsteringen**

BRUSSELESTRAAT 124
 6211 PH MAASTRICHT
 TELEFOON 043-217712

LAARZEN LAARZEN L
 PLUIMEN PLUIMEN PL
 BATONS BATONS
 POMPONS POMP
 UNIFORMSCHOENEN
 LEERWERK LEERWER
 TWIRLSCHOENEN
 INSTEPSCHOENE
 OVERSCHOENEN OVE
 HANDSCHOENEN HA
 BATON-TASSEN B

VAN BEERS B.V.
 SCHOENFABRIEK

Mgr. Völkerstraat 33, 5171 JM Kaatsheuvel NU
 Tel.: 04167-72254, b.g.g. 76548-77072
 België, BRD, 00-31 4167-72254

SHAKO'S SHAKO'S S

GESCHENK VOOR VROEDVROUW TERUG BIJ ST. GEORGE-SIMPELVELD

– Luc Wolters, Simpelveld –

Weduwe A.M. Bindels-Herzog vierde in 1911 haar 50-jarig jubileum als vroedvrouw. Dit was de aanleiding tot een groot feest in Simpelveld. De verenigingen uit het dorp gaven acte de présence bij gelegenheid van dit gouden jubileum van de verloskundige. Schutterij St. George -waarvan wijlen haar man Peter Joseph Bindels deel had uitgemaakt- bood op 2 januari 1911 een oorkonde met geschilderde tekst aan, verlucht met goudkleurige lauwerkrans, gevat in een vergulde lijst. In haar beginperiode als verloskundige moest ze bij een bevalling bij de arme kleine boeren dikwijls nog kleren meenemen voor moeder en baby. Een vetpot was het vroedvrouw-zijn beslist niet. Daarom was het des te meer te waarderen dat mevrouw Bindels dit werk vijf decennia had volgehouden.

Nadat het geschenk een heel aantal omzwervingen had gemaakt, mocht schutterij St. George dit op zaterdag 23 april j.l. terug ontvangen uit handen van een gildebroeder uit het Brabantse. Frans Kessel, lid van het St. Catharinagilde uit Woensel-Eindhoven, had de oorkonde in vergulde lijst gekregen als dank van een mevrouw, die hij namens het gilde!- met raad en daad terzijde had gestaan bij de uitvaart van haar man.

Door overerving was de ingelijste oorkonde van vroedvrouw Bindels in haar bezit gekomen. Zij bood het gildebroeder Frans Kessel aan als blijk van waardering voor zijn vele diensten. Kessel vond het cadeau wel mooi, maar had door verhuizing te weinig plaats. Vandaar dat het hem aardiger leek om het in Simpelveld wederom tot recht te laten komen. Derhalve zocht hij een weg om de oorkonde aan de Simpelveldse schutterij te doneren.

De gelegenheid om dit te realiseren deed zich voor toen Jos Gerits, redacteur van dit tijdschrift, het koningsvogelschieten van gilde St. Catharina-Woensel bezocht. Gerits - van de problematiek op de hoogte gebracht - zocht op zijn beurt contact met schutterij St. George-Simpelveld.

En zo kon het gebeuren dat een delegatie van het gilde uit Woensel aanwezig was bij het patroonsfeest van de Simpelveldse schutterij. Na het bijwonen van de H. Mis en bezoek aan het kerkhof vond in het schutterslokaal de overhandiging plaats. Ingeleid door St. Georgepraeses K. Schmetz, gaven redacteur Jos Gerits en gildebroeder Frans Kessel tekst en uitleg, om duidelijk te maken welke omzwervingen de ingelijste oorkonde had gemaakt om uiteindelijk de weg terug te vinden naar de oorspronkelijke gever van het geschenk voor de vroedvrouw.

St. George-Simpelveld toonde zich zeer verguld met de oorkonde, die na veel omwegen toch weer bij hun beland was en die beslist een ereplaats zal krijgen tussen de overige schutters-curiosa.

De overleden leden van schutterij St. George worden herdacht op het kerkhof van Simpelveld.

ADRESWIJZIGINGEN

0200 Secretariaat Schuttersbond Eendracht Born-Echt e.o. wijzigen in Karel van Bronckhorststraat 30 6125 AT Obbicht tel. 04498-55168 (Wil Esselaar).

0318 Secretariaat St. Cornelius-Swartbroek wijzigen in St. Jozefslaan 48 6006 JL Weert tel. 04950-41084 (Marlies Brouns).

0322 Secretariaat St. Jan-Baexem wijzigen in Hubert Cuyperslaan 27 6095 BG Baexem (E.G.M. Sillekens-Verkoelen) Tel. 04748-2383.

0406 Secretariaat St. Gregorius de Grote-Brunssum wijzigen in Postbus 8050 6440 HB Brunssum (P.J.M. Hellenbrand) Tel. 045-271786. Fax. 045-273600.

0908 Secretariaat St. Joseph-St. Geertruid wijzigen in Gen Eikske 2 6265 BC St. Geertruid (Wolfs) Tel. 04408-3313.

0912 Secretariaat St. Martinus-Houthem wijzigen in St. Gerlachstraat 8 6301 JP Valkenburg aan de Geul (A.T.M. Roeloffzen). Tel. 04406-41369.

0928 Secretariaat St. Sebastianus-Mechelen wijzigen in Hilleshagerweg 38 6281 AD Mechelen (H.J.M. Lenoir). Tel. 04455-1394.

0932 Secretariaat St. Sebastianus-Oost Maarland blijft Heerenlandstraat 16 6143 BG Guttecoven (P. Stienen) Tel. 04498-52530.

De naam en adreslijst van onze schutterijen wordt door vele instanties binnen het Limburgse Schutterswezen gebruikt. Het is van het grootste belang dat de gegevens van Uw vereniging bekend zijn bij de redactie. Indien er wijzigingen zijn in de adressenlijst die bijgevoegd was in LS nummer 18/Maart 1993, zo verzoeken wij U om deze schriftelijk bekend te stellen bij het redactie-adres.

ONDER DE SCHIETBOOM

Anjerfonds

Op verzoek van de OLS-President vragen wij Uw aandacht en medewerking voor een schrijven van het Anjerfonds.

In 1992 werd aan de schutterijen f 27.600 subsidie verstrekt en in 1993 f 44.700.

Het Anjerfonds houdt jaarlijks in de maand juni een loterij. Er zijn 250.000 loten te verkopen tegen de prijs van f 1,50. Voor de vereniging blijft per verkocht lot f 0,50.

Het is het bestuur van het Anjerfonds opgevallen, dat er slechts weinig schutterijen in Limburg aan de lotenverkoop meedoen. Daarom vraagt het Anjerfonds de aandacht van de schutterijen voor de lotenverkoop.

Informaties kunnen worden verkregen bij de penningmeester van het Anjerfonds, J.M.H. Creusen tel. 043-897164.

Wilhelmina-Nieuwenhagen

Marcel Collaris is onze nieuwe tamboer-maitre. Van jongs af aan is hij lid van onze drumband en momenteel is hij instructeur van deze drumband.

St. Lambertus-Helden

Nieuw schild voor Koninklijk Schuttersgilde St. Lambertus-Helden.

De Heldense schilder Jac Kranen heeft een nieuw schild ontworpen voor het Koninklijk Schuttersgilde St. Lambertus uit Helden. Dit schild is vervolgens met de hand gemaakt door een koperslager uit Polen. Het nieuwe schild zal bordjesdrager Jeroen Peters voortaan in de optocht meedragen. Op de foto v.l.n.r. ontwerper Jac Kranen, bordjesdrager Jeroen Peters en deken van der Horst van het Dekenaat Helden.

Schuttersbond Juliana

Op de jaarvergadering van zaterdag 26 februari werden de aftredende en herkiesbare bestuursleden Riet Fleuren-Swinkels en Cor Smeets herkozen.

Op de vergadering ontspon zich een levendige discussie over de boeteclausule bij het niet aanwezig zijn op een bondsschuttersfeest. Voorgesteld werd dat de data van de bondsschuttersfeesten niet mogen samenvallen met dekenale schuttersfeesten, want dan staan schutterijen voor een dilemma. Is men om een andere reden afwezig - met uitzondering van een sterfgeval in de schutterij - dan is men verplicht een boete van f 500 te betalen. Van dit bedrag gaat f 375 naar de organiserende schutterij en f 125 naar de schuttersbond.

Er werd tevens besloten dat op bondsfeesten geschoten wordt op bolletjes van 11/2 x 11/2 cm. Het uitschieten van het bondsschuttersfeest dient op dezelfde zondag plaats te vinden.

Bij de rondvraag stelde de afvaardiging van schutterij St. Anna, dat de kandidaatstelling voor de bestuursverkiezing in de toekomst herzien moet worden. Nu moet een kandidaat vijf andere schutterijen achter zich krijgen, wil hij/zij überhaupt kandidaat worden. Het bestuur van de schuttersbond gaat zich over dit voorstel beraden.

Z.L.S.B.

Het persoonlijk kampioenschap van de Zuid-Limburgse Schuttersbond werd georganiseerd door schutterij St. Barbara-Meerssen in Voerendaal.

Een opmerkelijke prestatie werd geleverd door John van Kan. Naast het persoonlijke kampioenschap, wist hij ook beslag te leggen op een ereplaats bij alle erekruiden.

Bondskampioen A-zestallen:

St. Hubertus-Ubachsberg

Bondskampioen B-zestallen:

St. Maternus-Wijlre

Individueel bondskampioen:

1. John van Kan-Ubachsberg (381 schoten)
2. J. Schreurs-Margraten (103 schoten)
3. J. Sluysmans-Margraten (84 schoten)

Erekruid Houthem:

1. H. Boosten-Ubachsberg
2. J. van Kan-Ubachsberg
3. J. Prevoo-Margraten

Erekruid Ubachsberg:

1. J. van Kan-Ubachsberg
2. B. Voncken-Ubachsberg
3. H. Boosten-Ubachsberg

Erekruid Strucht:

1. J. Schreurs-Margraten
2. A. de Jong-Voerendaal
3. J. van Kan-Ubachsberg

Erekruid Meerssen:

1. A. de Jong-Voerendaal
2. J. van Kan-Ubachsberg
3. J. Sluysmans-Margraten

Tijdens de jaarvergadering op 9 april werd Jan Volders (St. Joseph-St. Geertruid) gekozen tot bondsbestuurslid. J. Kockelkorn werd herkozen.

LOOD

Onderstaand publiceren wij een brief, gedateerd 10 februari 1994 090294011/Sp.VT met als onderwerp Loodverontreiniging van de bodem door het gildeschieten, die alle gemeenten in Nederlands-Limburg ontvingen. Wij verzoeken U goede nota te nemen van de inhoud.

"Naar aanleiding van de verontreiniging van de bodem met als gevolg van het gebruik van loden kogels door schuttersgilden, berichtte ik U in mijn brieven van 29 juni 1993 en 29 juli 1993 over het onderzoek, dat in opdracht van het Ministerie van Volkshuisvesting,

Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer zal worden uitgevoerd, naar de mogelijkheden van het rapen en vangen van door schutterijen verschoten kogels.

Inmiddels heeft het Ministerie aan TNO opdracht gegeven een en ander te onderzoeken en mogelijke oplossingsrichtingen aan te geven. Het onderzoek, dat wordt begeleid door een commissie, waarin onder meer de schuttersfederaties van de provincies Gelderland, Noord-Brabant en Limburg zitting hebben, is in deze drie provincies in gang gezet.

Het onderzoek zal echter - gezien de omvang ervan - niet vóór het begin van het nieuwe schietseizoen zijn afgerond. Daarom is besloten het advies om, tot nader bericht, geen specifieke eisen te stellen aan het - ter voorkoming van bodemverontreiniging - omgaan met loden kogels bij Oud-limburgse schuttersfeesten, ook voor 1994 te doen gelden. Zodra het onderzoek uitmondt in concrete voorstellen, zal ik U daarvan op de hoogte brengen."

Was getekend Ir J.P.G. Schreurs, regionaal inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne.

Dekenale bond Helden

Zondag 20 februari is Dré Timmermans, voorzitter van schutterij St. Anna-Maasbree, gekozen tot voorzitter van de dekenale bond Hel-

den. Hiermee komt een einde aan het voorzitterloze tijdperk van deze dekenale bond.

Op die vergadering werd het aftredend en niet herkiesbaar zijnde bestuurslid Graad Linssen (81 jaar) benoemd tot erebestuurslid.

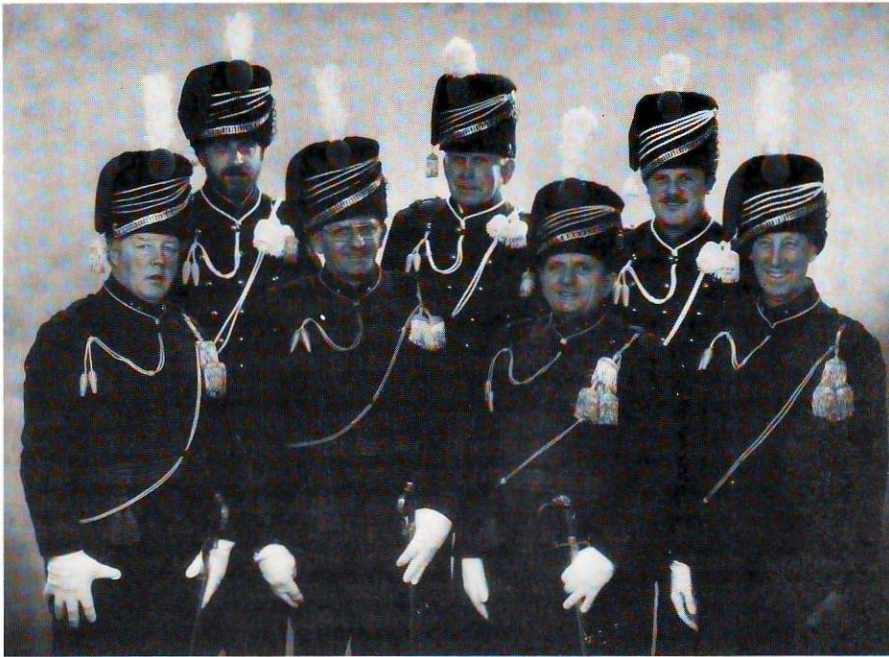
Het dekenale schuttersfeest wordt dit jaar op zondag 18 september (de derde zondag van september, een al jaren vaststaande datum) door schutterij St. Anna uit Maasbree op het schietterrein in Baarlo georganiseerd. De aanwezige schutterijen betreurden het feit, dat tegelijkertijd met dit dekenale schuttersfeest de laatste drie jaar ook het Limburgs DamesSchuttersfeest wordt georganiseerd.

St. Martinus-Houthem

Op 13 maart zijn de volgende personen gehuldigd, v.l.n.r.: Keizerin Mia Schrooders, voorzitter/keizer Theo Schrooders (40 jaar lid), tamboer-majoor Pierre Dullens (25 jaar lid), geweerdruiger/reserve vaandrig Ad Jansen (121/2 jaar lid) en Mevrouw Jansen.

Tevens vonden de bevorderingen plaats van August Jakobs tot generaal-majoor, Hub Seijben tot luitenant-kolonel en John Delahaye tot kapitein. Laatstgenoemde heeft op 13 maart het commando over de schutterij overgenomen van John Delahaye. Verder schonk de vereniging aandacht aan het 25-jarig bestuurslidmaatschap van Math Haagmans.

OLS-1994

De leverancier van de dranken tijdens het OLS, Brouwerij Martens uit Bocholt, heeft al het personeel dat belast is met het tappen in de gelegenheid gesteld om een tapcursus te volgen. In de gebouwen van Brouwerij Martens werd door een tapinstructeur uitgelegd op welke manier een goede pint getapt wordt. Na afloop was iedereen in de gelegenheid om de theorie in de praktijk om te zetten.

St. Sebastianus-Margraten

Tijdens de jaarlijkse feestavond van de Margratense schutters op 19 maart werden een aantal trouwe leden in het zonnetje gezet vanwege hun lange staat van dienst.

Walter Weusten en Hub Janssen werden gehuldigd hun 25-jarig lidmaatschap en voor 40 jaar trouwe schuttersdienst kregen Hub en Pierre Bessems, Sjo Steijns en Hub Indebraek alle lof toegezwaaid van hun voorzitter Leo Voncken.

De kroon werd gespannen door Sjeff Lemmerlijn die een dienstverband van 60 jaar volmaakte. Sjeff behoorde tot het zestal dat in 1953 het OLS naar Margraten wist te halen. Ook nu nog is schieten zijn grootste hobby.

Alle jubilarissen kregen onderscheidingen opgespeld door OLS-bestuurslid Wim Hoenen. Hierna was er een bloemenhulde door de schutterij en het damescomité.

V.l.n.r. Sjo Steijns, Walter Weusten, Pierre Bessems, Sjeff Lemmerlijn, Hub Bessems, Hub Janssen en Hub Indebraek.

St. Joseph-Vijlen

Zondag 20 maart vierde onze schutterij haar patroonsfeest. De dag werd, zoals gebruikelijk, ingezet met een H. Mis ter intentie van de levende en overleden leden van de schutterij. In deze H. Mis, waar de schutterij actief aan meewerkt, werd het nieuwe vaandel door pastoor Douven ingezegend.

Beschrijving vaandel: De hoofdkleur is bordeaux-rood (afgeleid van de kleur van de allereerste drapeau van de schutterij uit 1901). In het midden, op een gekanteld

blauw vierkant met witte rand, staat de afbeelding van de H. Jozef met de lilië. De teksten op het vaandel zijn in goud aangebracht. Linksonder op het vaandel staat het wapenschild van Vijlen (ontworpen door de Vijlenaar Werner Felder en ingekleurd door oud-Vijlenaar Paul Olfers). Het wapenschild wordt vastgehouden door twee schutters (links een grenadier en rechts een officier).

Beschrijving wapenschild: Linksonder het Vijlenerbos, oeroud bezit van Vijlen. Bomen in goud met lichtgroene achtergrond. Rechtsboven twee vakwerkhuisen, oeroude bouwwijze in Vijlen (Balken in zwart en muren in wit, achtergrond blauw en groen). In het midden staan zeven verticale balken (voorstellende de zeven gehuchten die de gemeenschap Vijlen vormen; n.l. Berg, Harles, Vijlen, Mamelis, Rott-Melleschet, Cottessen en Camerig) op een groene achtergrond. Ondermidden staat de kerk, centrum van Vijlen. De kerk is in goud weergegeven, de lucht blauw en de bomen groen. Onderaan zijn vijf vlakken weergegeven in de kleuren rood, wit, blauw, wit en rood en symboliseren de nationale driekleur.

Na de H. Mis, die muzikaal werd opgeluisterd door het jongerenkoor "East Church Singers" uit Maastricht, werd op het kerkhof de "Last Post" gespeeld.

Bij terugkeer in het schutterslokaal ontving jeugdlid Petra Schins een beker voor "Beste Jeugdlid 1993" uit handen van voorzitter Ger Houben. Bij die gelegenheid overhandigde de voorzitter een cheque ter waarde van f 500 aan de penningmeester voor het nieuwe vaandel.

Op vrijdag 15 april kreeg de heer J. Larik, ere-voorzitter van onze schutterij door het bestuur van de Zuid-Limburgse Schuttersbond uitgereikt voor zijn vele verdiensten voor deze bond. De heer Larik is ere-bestuurslid van de Z.L.S.B.

De schutterij is druk bezig met de organisatie van het 179e bonds-schuttersfeest op zondag 7 augustus. De opening is om 15.00 uur, waarna de optocht door de straten van Vijlen zal trekken.

Op zaterdag 13 augustus zullen de schutters strijden voor de ere-kruisen van de Z.L.S.B. (aanvang 11.00 uur). H. Kusters, secretaris.

E.G.S.

Een kort verslag van de vergadering van 26 maart 1994, gehouden te Stein-Urmond.

Belangrijke punten uit de agenda.

1. Bespreking ontwerp nieuwe statuten. Het ontwerp van de nieuwe statuten werd ter discussie gesteld. Er kwamen slechts een viertal amendementen binnen. Deze zullen in de eindredactie van het ontwerp opgenomen worden. Een commissie ad hoc werd hiervoor aangeduid waaronder Lei Stals. De definitieve tekst zal in september in Medebach voorgelegd worden.

2. Verkiezing Dagelijks Bestuur EGS. President: Graaf Juan 't Kint de Roodenbeke (België), Vice-President Bob Degol (België), Secretaris-Generaal Lothar Heups (Duitsland), Penningmeester Jan Even (Nederland).

Leden van het DB-EGS: Jozef Schmidt, Lei Stals, Guido Meulemans, Carl Veenendaal en Stan Krolicki (als afgevaardigde voor Polen).

Namen afscheid van het DB-EGS: Kurt Jannert, Wolfgang Leweke en Albert Janclaes.

Benoemingen: Oud-President Leo Jans werd benoemd tot ere-presi-

dent van de EGS en Mathieu van der Voort tot ere-Secretaris-Generaal.

3. Europese SchuttersTreffen

1994 Medebach (Duitsland), 1996 Haaksbergen (Nederland), 1998 Krakau (Polen).

President Graaf 't Kint de Roodenbeke, vice-president Bob Degol, Stan Krolicki (voorzitter Stuurgroep EGS Genk-1992) Guido Meulemans (secretaris EGS-België) en Jozef Schmidt (lid DB-EGS), brachten een bezoek aan de organisatoren van het 10e EST in Medebach. Het wordt een reusachtig organisatie, een Europees SchuttersTreffen waardig.

De St. Sebastianus Schützenbruderschaft Medebach e.V., gesticht in 1486 telde in 1993 meer dan 1000 actieve leden. Medebach telt slechts 4500 inwoners. Momenteel zijn er reeds 180 verenigingen ingeschreven, waaronder 300 Poolse deelnemers. Men beschikt over een Schuttershal met ongeveer 2000 zitplaatsen en een tent voor 6000 zitplaatsen.

De gildemis zal voorgegaan worden door Aartsbisschop Dr. Johannes Degenhardt, geassisteerd door o.m. EGS-praeses Pater Karel de Wilde. Deze gildemis zal bijgewoond worden door de Duitse kanselier Helmut Kohl. Reeds een vierhonderd Belgen schreven reeds in. De organisatoren verwachten heel wat schutterijen uit de OLS-Federatie.

St. Joseph-Sweikhuizen

Jan Smits, de 55-jarige generaal van Sweikhuizen, heeft onlangs zijn nieuwe uniform in ontvangst mogen nemen. Het wordt zijn derde uniform in 30 jaar. De leden zeiden dat Jan ook met dit uniform 15 jaar zou moeten doen. Hopenlijk levert ook dit uniform hem weer veel medailles op, het vorige uniform was goed voor ± 200 onderscheidingen.

De schutterij van Sweikhuizen heeft er een koninklijke baby bij. Op de valreep van het koningschap van regerend koning Hub Albers, beviel echtgenote/koningin Sonja (marktentster bij schutterij St. Sebastianus-Puth) op 24 maart van een dochtertje. De bevalling vond plaats drie weken voordat Hub afstand moest doen van zijn titel. Wij wensen hen een gelukkig en liefdevol leven toe.

HERVERDELING BONDEN

Tijdens de jaarvergadering op 9 april van de Zuid-Limburgse Schuttersbond werd melding gemaakt dat er al een oriënterend gesprek heeft plaatsgevonden met vertegenwoordigers van de drie zuidelijke schuttersbonden om te zien of er mogelijkheden zijn voor een herverdeling van de bondsgebieden. Aangezien men verwacht dat een eventuele herindeling van de schuttersbonden ook consequenties zal hebben voor de Bond Eendracht, zal ook deze schuttersbond bij de gesprekken betrokken worden. Vervolggesprekken zijn reeds gepland.

St. Martinus-Maasbree

Piet Kurvers is de nieuwe schutterskoning van schutterij St. Martinus uit Maasbree. Hij won op zondag 10 april het koningsschietsen. Onderkoning werd Jos Pauwels.

Op de koningsreceptie werd het zilveren lid Hand Pauwels gehuldigd door Drs. Louis Litjens, voorzitter van de Noord- en Midden-Limburgse schuttersbond Juliana, en ontving hij de zilveren speld.

Schutterij St. Martinus uit Maasbree organiseert op zaterdag 16 juli een groot schietconcorso voor viertallen. Dat gebeurt voor de 20-ste maal. Men kan grote geldprijzen winnen. Het schieten begint om 14.00 uur en alles vindt plaats op het schietterrein van schutterij St. Martinus aan de Sevenumseweg in Maasbree.

Schutters-Mijnwerkers

Mijnwerkers uit Kinrooi naar het Zwarte Goud van onze Mijnen.

Vele leden van de schutterijen verdienen ooit hun brood als mijnwerker. Door de Geschied- en Heemkundige Kring Kinrooi wordt een gedenkboek uitgegeven en een tentoonstelling georganiseerd met de Allerheiligendagen.

Wij doen hierbij een oproep bij de schutters-mijnwerkers die woonachtig zijn of gewoond hebben in de dorpen Ophoven-Geistingen-Kinrooi-Molenbeersel of Kessenich om ons een foto te laten geworden.

Van de overleden mijnwerkers zoeken wij een overlijdensbericht, rouwbrief of rouwprentje.

Hierbij een voorbeeld van foto's die wij zoeken. Het is mijnwerker Leo Snijkers als schutterskoning bij schutterij St. Martinus-Kinrooi. Inlichtingen over het gedenkboek bij de Heemkring, Weertersteenweg 419, 3640 Molenbeersel (Tel. 089-701410) of bij Werner Smet (eindredactie).

Bond Maas en Kempen

Na een opleiding voor vendeliers in de Bond Maas en Kempen, is er dit jaar een bijscholing voor "kommandanten" van de schutterijen. De bond heeft dus duidelijk de bedoeling de kwaliteit van de groepen die optreden tijdens bondsschuttersfeesten en op het OLS te verbeteren. Afwachten of er nu ook betere uitslagen volgen.

St. Petrus-Roggel

In het weekend van 16 en 17 april stond Roggel in het teken van het 450-jarig bestaan van schutterij St. Petrus, de oudste vereniging van Roggel.

De vlag van deze schutterij geeft aan dat de schutterij is opgericht in 1544. De zilveren vogel aan het koningszilver is het oudste bezit wat

de schutterij nog heeft en dateert uit het jaar 1594. Verder is de schutterij in het bezit van koningsplaten uit de 18e eeuw. De koningsplaten met de oude vogel worden alleen gedragen tijdens de sacramentsprocessie en tijdens het jaarlijkse koningschieten.

Op 16 april werd het feest ingezet met een receptie die druk bezocht werd door veel Roggelse verenigingen en zusterverenigingen uit de verre omtrek. Ook waren er vele inwoners van Roggel die de jubilerende schutterij kwamen feliciteren. Het Roggels gemengd koor Melodia bracht een muzikale hulde.

Tijdens de receptie werden 3 leden gehuldigd wegens hun jarenlange lidmaatschap. Sjrake Vullers en Wim Smets waren beide 40 jaar lid en Peter Heymans was 25 jaar lid. De OLS-onderscheidingen werden uitgereikt door bondsvoorzitter Jo Beeren.

Zondag 17 april stond in het teken van een groot jubileumfeest. Maar liefst 30 schutterijen uit vier verschillende schuttersbonden zorgden voor een fantastische optocht door het centrum van Roggel met een prachtig defilé voor het Gemeentehuis.

Het schuttersfeest zelf werd gehouden op en nabij het sportcomplex de Musshook. Ondanks het koude weer konden op deze schitterende

Ondanks het gure weer oogstte de vendelgroep van St. Sebastianus-Beegden veel succes tijdens dit jubileumsschuttersfeest waaraan 30 schutterijen deelnamen uit vier verschillende schuttersbonden.

accomodatie alle wedstrijden doorgang vinden. In de grote, verwarmde feesttent heerste een echte OLS-sfeer. In de eettent kwamen de dames en heren handen te kort om de hongerige schutters van eten en koffie te voorzien. Bij het schieten ging vlak voor het invallen van de duisternis de overwinning naar schutterij St. Barbara-Reuver, de door de Gemeente Roggel en Neer geschonken beker voor het hoogste aantal punten in de A, B en C-klasse werd met 54 punten gewonnen door schutterij St. Urbanus-Maasniel.

De jarige schutterij St. Petrus kan terugzien op een schitterend jubileumfeest met een uitstekend verloop.

Schutters maar vooral ook mensen van buiten de schutterij, die een kijkje kwamen nemen, spraken allemaal van een schitterend feest.

St. Sebastianus-Mheer

In het boek over schutterij St. Sebastianus uit Mheer, dat in januari van dit jaar is verschenen, staat op pagina 90 een foto afgedrukt die gemaakt is op het bondsschuttersfeest gehouden in Mheer op zondag 6 augustus 1946. Op deze foto staan alle koningen en koningsparen van de deelnemende schutterijen en de degenen die de honneurs waarnamen want bij enkele schutterijen was na de oorlog nog geen vogelschieten geweest, maar helaas ontbreken de namen van de desbetreffende 'majesteiten'.

Langs deze weg doen wij een beroep op de speurzin van vooral de oudere schutters, want de foto is natuurlijk al bijna 50 jaar oud. Herkent U een of meerdere personen op de foto, dan ben ik U zeer dankbaar voor Uw reactie. Ook als U niet driect iemand herkent, maar wel weet wie op het betreffende bondsfeest te Mheer het koningszilver heeft gedrage, dan zou ik dat graag van U vernemen.

Naspeuring heeft al enkele gegevens opgeleverd en wel de volgende: De deelnemende verenigingen waren de schutterijen uit de Zuid-Limburgse Schuttersbond en dat waren toen: Bocholtz (nu rustend), Epen, Eys, Gulpen, Heerlen (nu lid van de bond Gerardus), Klimmen (nu lid van de bond Gerardus), Margraten, Mechelen, Mheer, Nieuwenhagen, Simpelveld (nu lid van de bond Berg en Dal), Spekholzerheid (nu lid van de bond Berg en Dal), Strucht, Vaals, Voerendaal en Wijlre.

Enkele personen zijn inmiddels herkend. Het eerste koningspaar links is de heer en mevrouw Barten uit Mheer en de vierde koning van links is de heer Hendrik (Driek) Schiffer uit Eys. Reacties kunt U richten aan Wim Senden, Op 't Hölvelke 6 te Mheer, tel. 04457-2250.

Eerste wapenwijding in Lommel op 30 april 1994.

Wijding wapens

Op 30 april organiseerde Schuttersgilde St. Sebastiaan-Lommel voor het eerst een plechtige wijding van schietwapens van schutterijen, schuttersgilden en schietverenigingen.

Na inleidende woorden en optredens van jachthoornblazers, werden de aanwezige verenigingen verzocht om zich met hun wapens rond Pastoor Rik Ramakers te scharen. Deze zegende de wapens vervolgens. Na afloop van de wapenwijding ontving iedere deelnemer aan de wapenwijding een gewijde medaillon als aandenken.

Gilde St. Sebastiaan had ook enkele honderden handtekeningen verzameld die men aan Paus Johannes Paulus II wil overhandigen. De ondertekenaars van de handtekeningenactie willen een oproep doen tot vrede en tot het uitbannen van de aanmaak en de verkoop van alle oorlogswapens.

Toen schuttersgilde St. Sebastiaan onlangs haar nieuwe kogelvanger liet inzegenen, vond men het vreemd dat men wel over een gewijde kogelvanger beschikte maar niet over gewijde wapens. Deze filosofie ligt ten grondslag aan de plechtige wapenwijding die men jaarlijks wil houden.

St. Harlindis en Relindis-Ellikom

Zaterdag 30 juli viert de schutterij haar 350-jarig jubileum. In het kleine dorpje Ellikom, wat destijds bij haar oprichting in 1644 slechts 16 huizen en circa 70 inwoners telde, zal deze feestviering met geestdrift en fierheid worden gevierd. Zeker nu de schutterij het heugelijk bericht heeft ontvangen dat het Zijne Majesteit behaagd heeft Schutterij Sint Harlindis en Relindis "Koninklijk" te benoemen.

Omstreeks 17 uur vertrek van de schuttersoptocht met de medewerking van de schutterijen St. Sebastiaan-St. Huibrechtslille, St. Joris-Kaulille, St. Laurentius-Bocholt, St. Sebastiaan-Grote Brogel en St. Catharina-Beek. Nadien is er een academische zitting in het schuttersheem (Schoolstraat) waar het woord zullen voeren: Gisbert Haex (voorzitter van de schutterij), de burgemeester van Meeuwen, Jan Grondelaers (bondsvoorzitter) en de feestrede door Bob Degol (Vice-President van de EGS).

Bij deze heugelijke viering zal een huldeboek 350 jaar schutterij verschijnen in samenwerking met het gemeentebestuur en de Heemkundige Kring De Reengenoten van Meeuwen.

Eveneens op 30 juli zal de schutterij een bloemenhulde brengen bij het monument van de gesneuvelde 'huyslieden' en schutters van de Slag van 1648. Een terechte hulde aan al onze voorouders uit de 17e eeuw.

Alle schutters zijn van harte uitgenodigd.

Nationale Koningschiëting

Om de vruchtbare samenwerking van de historische schuttersgilden van België verder te bevorderen, heeft het Overlegorgaan EGS-België besloten een Koningschiëting in te richten om de titel van 'Nationale Schutterskoning'.

Deze 'Nationale Koningschiëting' zal gehouden worden op zondag 14 augustus 1994 bij de Koninklijke Schuttersgilde St. Stephanus te Walhorn bij Eupen.

09.00 - 10.00 uur Ontvangst en inschrijving deelnemers in de feesttent te Walhorn. Ontbijt.

10.00 uur Gildemis, voorgegaan door EGS-praeses Pater Karel de Wilde.

11.15 uur Vertrek optocht naar de feesttent.

12.00 uur Begin schietwedstrijden.

14.00 uur Aanvang Nationaal Koningschiëten.

18.00 uur Prijsuitreiking.

Alle Belgische schutterskoningen worden van harte uitgenodigd.

Te koop: Schuttersjurk voor koningin, maat 38. Kleur rood met witte applicatie. Gedragen bij schuttersfeesten in de Schuttersbond St. Gerardus. Voor verdere inlichtingen: Nancy Raven, tel. 046-752221.

Wisselkruis Gemeente Susteren

Op zondag 1 mei j.l. organiseerde schutterij St. Nicolaas-Susteren het jaarlijkse Wisselkruisschiëten van de gemeente Susteren, met als inzet de titel 'Beste Schutter van de gemeente Susteren'.

Aan deze wedstrijd wordt jaarlijks deelgenomen door de zes schutterijen die de gemeente Susteren rijk is, n.l. St. Gregorius-Illichoven, St. Jan-Nieuwstadt, St. Sebastianus-Susteren, St. Nicolaas-Susteren, St. Petrus en Paulus-Susteren en St. Stephanus-Dieteren.

Het feest werd geopend met een optocht met defilé door Susteren en schietwedstrijden voor zestallen. Maar het 'hoofdnummer' is toch het schiëten om het Wisselkruis van de gemeente Susteren.

Op 1 mei waren bij het invallen van de duisternis nog 28 schutters in de strijd om deze felbegeerde titel.

Na een spannende kaveling op zaterdag 7 mei, op het schiëterrein aan de Baakhoverweg, was de uiteindelijke uitslag: 5e prijs Sjra Maassen St. Stephanus-Dieteren met 66 punten, 4e prijs Henrie Geelen St. Stephanus-Dieteren met 70 punten, 3e prijs Jack Koolen St. Petrus en Paulus-Susteren met 83 punten, 2e prijs Wil Geelen St. Stephanus-Dieteren met 85 punten en 1e prijs, en daarmee beste schutter van de gemeente Susteren 1994, Theo Schulpfen St. Stephanus-Dieteren met 86 punten.

Beste dame bij deze schiëtwedstrijden werd Tiny Schepers van St. Stephanus-Dieteren met 33 punten. We kunnen terugkijken op een mooi schuttersfeestijn in Susteren en een 'puike' organisatie van schutterij St. Nicolaas.

Th. Hoorens.

Limburgs Schutterijen Museum

Van 1 mei tot 1 oktober 1994 geldt voor het Limburgs Schutterijen Museum de zomer-openstelling.

Het museum is dan open op zaterdag, zondag en woensdag van 14.00 tot 17.00 uur, met uitzondering van 22 mei (Pinksteren), 11 en 12 september.

In het museum is een grote verzameling attributen te bewonderen van praktisch alle schutterijen uit Nederlands- en Belgisch Limburg.

TAPTOE '94

Op vrijdag 26 augustus zal op het Marktplein in Melick door Harmonie Concordia een groots opgezette taptoe worden gehouden, aanvang 20.30 uur.

Deelnemers aan de TAPTOE '94 zijn: Harmonie St. Caecilia-Echt, Harmonie Concordia (incl. Jeugd)-Melick, Fanfare St. Wiro-Reutje, Fanfare St. Willibrordus-Stramproy, Fanfare Ellona-Ell, Drumfanfare Animato-Heel, Fluit-/Trommelkorps St. Andreas-Melick, Fluit-/Trommelkorps St. Petrus en Paulus-Susteren, Lyrakorps St. Andreas-Melick, Tamboerkorps St. Barbara-Leveroy, Tamboerkorps Melodie der Peel-Ospel, Tamboerkorps Concordia-Melick, Schutterij St. Andreas-Melick, Schutterij St. Petrus en Paulus-Susteren, Schutterij St. Salvius-Limbricht, Schutterij St. Job-Leuken, Schutterij St. Joseph-Buchten en Schutterij St. Joris-Wessem.

Het optreden van de deelnemers geschiedt in blokken, t.w.:

1. Opening door de muziekverenigingen uit Melick, dirigent is M. Partouns.
2. Tamboerkorpsen, dirigent Jo Wolters.
3. Fanfares St. Wiro en St. Willibrordus, dirigent R. Schrader.
4. Schutterij St. Petrus en Paulus met Fluit-/Trommelkorps en koningspaar, commandant N. Duister.
5. Fanfare Ellona en Harmonie St. Caecilia, dirigent P. Koolen.
6. Drumfanfare Animato, tamboermaître C. Engelen; in combinatie met exercitieshow van een peloton gevormd door de schutterijen St. Salvius, St. Job, St. Joseph en St. Joris. Commandant is S. Scheeren.
7. Finale door alle deelnemers, dirigent Harry Wolters.

WIJ FELICITEREN

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDINGEN

Op 22 maart spelde burgemeester Simons de eremedaille in goud verbonden aan de Orde van Oranje Nassau op bij Wim Maessen (47), voorzitter van schutterij St. Joris-Wessem. Maessen is sinds 1965 lid van deze schutterij St. Joris-Wessem en sinds 1980 bovendien voorzitter.

Harrie Steeghs (55) kreeg op 31 maart van Burgemeester Van Maaren de onderscheiding Ridder in de Orde van Oranje Nassau uitgereikt tijdens het afscheidsfeest als wethouder van de Gemeente Weert. Steeghs werd tevens benoemd tot ereburger van de Gemeente Weert. Harrie Steeghs is lid van schutterij St. Cornelis-Swartbroek.

Jo van Bree (61) kreeg op 31 maart de eremedaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje Nassau opgespeld door Burgemeester Hubert Vos. Van Bree was lange tijd voorzitter van schutterij St. Nicolaas-Meijel, nu maakt hij nog deel uit van het bestuur.

Frits Corten, voorzitter van de DD Stadsschutterij Maastricht ontving op 6 april de onderscheiding van Ridder in de Orde van Oranje Nassau. De onderscheiding werd opgespeld door burgemeester Ph. Houben van Maastricht.

Bij gelegenheid van Koninginnedag werden de volgende personen koninklijk onderscheiden: Officier in de Orde van Oranje Nassau werden Drs. Ruud Vermaaten (58) burgemeester te Grubbenvorst (penningmeester van de stichting S.A.S. en beschermheer van schutterij St. Jan-Grubbenvorst), Dekan Buschmann erelid van het Zandakkerij St. Jan-Venray en beeldend kunstenaar Teun Roosenburg uit Oost-Maarland (ontwerper van D'n Um).

De eremedaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje Nassau viel ten deel aan: H.G.M. Bol van schutterij St. Hubertus-Kessel, J.F. Bukkems lid en oud-secretaris van St. Job-Leuken, J.F. Janssen, oud-bestuurslid van St. Job-Leuken, J.H. Vergoossen van St. Michaël-Ool en P.J.J. Verheijen van St. Hubertus-Nattenhoven.

Tijdens de receptie van 400 jaar Akkermansgilde-Venlo, werd op 13 mei voorzitter Toon Billekens onderscheiden met de eremedaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje Nassau.

In ons volgende nummer zullen we terugkijken op o.a. de optocht en het jubileumboek van het Akkermansgilde.

GOUDEN HUWELIJK

Pierre Verstappen (83) en Truus Peeters (80) vierden op 12 april het feit dat zij 50 jaar geleden in het huwelijksbootje stapten. Pierre is al meer dan 40 jaar lid van schutterij St. Antonius-Nederweert.

SCHUTTERSKONINGEN

Bart Beelen St. Lucie-Nederweert

Luke Berben jeugdkoning Bussenschutten-Neer

John van Bilsen St. Jan-Baexem

Bjorn Borgers jeugdkoning St. Petrus-Kelpen Oler

René Bijlmakers Jeugdbeker St. Sebastianus-Herkenbosch

Jo Coenen St. Oda-Weert (88 sch)

Michel Colbers Jeugdkoning St. Martinus-Horn

Bert Crapels Bussenschutten-Neer

Leo Cuypers St. Antonius-Altweert (154 sch)

Sjir Dolmans St. Barbara-Meerssen (77e sch)

Frank Drissen Jonge Nobelen-Valkenburg, tevens Meikoning en Stadsprins van Valkenburg

Jan Engelen St. Martinus-Asenray (219 sch)

Linda Ghielen jeugdkoningin St. Willibrordus-Meijel

Piet Goessens St. Laurentius-Spaubeek

André de Gooyert Zandakkerij St. Venray (327 sch)

Jan van den Heuvel St. Margaretha-Ittervoort

Ger Heyligers St. Sebastianus-Herkenbosch

Harrie Janssen St. Nicolaas-Heythuysen

Roy Jaspers Wilhelmina-Hingen

Leon Jeurninck St. Petrus-Kelpen Oler (188 sch)

Helmie Kanders St. Agatha-Haelen

Piet Kurvers St. Martinus-Maasbree

Sef Laumen St. Joseph 1886-Koningsbosch (2e x)

Henk Mols St. Jacobus-Hunsel

Jack van Munster St. Martinus-Horn

Leo Nijnens St. Sebastianus-Laar (112e sch)

Donné Peeters St. Hubertus-Kessel

Paul Pinckers Oude Nobelen-Valkenburg

K. van Pol St. Urbanus-Montfort

Paul Scheepers jeugdkoning St. Jan-Baexem

Elly Sillekens dameskoning St. Jan-Baexem

Jan Simon St. Maternus-Wijlre

Rob Slegers Jeugdkoning St. Sebastianus-Laar (56e sch)

Piet Stienen St. Michaël-Thorn (132e sch)

Harrie Thijssen St. Willibrordus-Meijel

Wendy Timmermans St. Andreas-Melick

Louis Tobben St. Sebastianus-Heel

Ton Vluggen St. Sebastianus-Mechelen (250e sch)

Mark van der Voort Jeugdkoning St. Lucie-Nederweert

Jo Weerts St. Sebastianus-Eys (246 sch)

COMMANDANTENCURSUS NIEUWE EXERCISIE

Op zaterdag 16 april werden in dancing Housmans te Montfort de certificaten, alsmede de diploma's uitgereikt. De instructeurs van de cursus waren A. Kuijpers en J. van Dijk.

Certificaat beginners Commandant:

H.G.J. Brouwers

St. Joris-St. Joost

L.H.A. Duisings

St. Michaël-Doenrade

G.L.M. Jans

St. Joris-St. Joost

M.W.M. Poels

St. Paulus-Roggel

W.E.M. Schumans

St. Michaël-Doenrade

J.H. Sevenich

St. Petrus & Paulus-Echt

A.J. Smeets

St. Lambertus-Broeksittard

A.H.M. Stemkens

St. Sebastianus-Neer

A.M.M.C. Stokbroeks

St. Jacobus-Hunsel

G.W.M. Thissen

St. Sebastianus-Herkenbosch

Diploma Commandant Instructeur:

T.J.M. Cremers

St. Urbanus-Montfort

R.H.Th. Driessen

St. Eligius Juliana-Schinveld

J.G.M. Hollands

St. Remigius-Meerssen

O. Holtus

St. Sebastianus-Heerlen

J. Hoogen

St. Eligius Juliana-Schinveld

R. Houben

St. Sebastianus-Heerlen

A.L. Peters

St. Joseph 1886-Koningsbosch

G.A.E. Ramakers

St. Remigius-Meerssen

J.M.A. Ronckers

St. Eligius Juliana-Schinveld

R.W.J.G. Savelkouls

St. Remigius-Meerssen

P. Stoffels

St. Joseph 1886-Koningsbosch

COMMANDANTENCURSUS OUDE EXERCITIE

Op zondag 24 april werden in café Rumpenerlinde te Brunssum de certificaten, alsmede de diploma's uitgereikt. De instructeurs van de cursus waren L. Wijnants en M. Beaujean.

Certificaat beginners Commandant:

L. In de Braak	St. Sebastianus-Margraten
J.W.A. Brauwiers	St. Sebastianus-Mechelen
A. Crutzen	St. Sebastianus-Voerendaal
G. Cuypers	St. Laurentius-Spaubeek
J. Ernes	St. George-Simpelveld
L. Spobeck	St. Sebastianus-Mechelen
P. Stijnen	St. Laurentius-Spaubeek
J.R. Senden	St. Joseph-St. Geertruid

Certificaat aspirant Commandant:

H.G.M. Bekkers	St. Hubertus-Schaesberg
J.K.H. Duckers	St. Sebastianus-Eys
A. Franssen	St. Sebastianus-Margraten
F.W.J. Houtvast	St. Lambertus-Oirsbeek
J.H.A.M. Schins	St. Maternus-Wijlre
J.J.C.C. Sijstermans	St. Sebastianus-Spekholzerheide
J.H.J.M. Volders	St. Joseph-St. Geertruid
J.M.A. Volders	St. Joseph-St. Geertruid

Diploma Commandant:

F. Debije	St. Sebastianus-Puth
A. de Jong	St. Sebastianus-Voerendaal
J. van Kan	St. Hubertus-Ubachsberg
Th. Looymans	St. Catharina-Stramproy
H. Maas	St. Hubertus-Ubachsberg
J. Odekerken	St. Hubertus-Ubachsberg
C.P.A. Pernot	St. Gertrudis-Amstenrade

Diploma Commandant-Instructeur:

W. Kerckhoffs	St. George-Simpelveld
A.G.M. Meijers	St. Gertrudis-Amstenrade
P.J.S.L. van Soest	St. Anna-Maasbree

De cursusleider van beide commandantencursussen, Fried Schrijvers (secretaris OLS-Federatie), sprak zijn waardering uit over het groeiend aantal deelnemers aan de commandantencursussen en het grote enthousiasme van de cursisten.

JUBILARISSEN*12½-jarig lidmaatschap*

Chantal Brangers	St. Job-Leuken
Miranda Brangers	St. Job-Leuken
Mariet Claessen	St. Job-Leuken
Harm de Groot	St. Job-Leuken
Annelies Sillekens	St. Job-Leuken
Harrie Timmermans	St. Job-Leuken

25-jarig lidmaatschap

P.J.H. Baats	St. Agatha-Haelen
P.M.J. Berben	St. Hubertus-Schaesberg
H. van Daal	St. Martinus-Linne
P. Daamen	St. Martinus-Linne
H. Dijcks	St. Joseph-Koningsbosch
P.J.C. Dullens	St. Martinus-Houthem
L.J.G. van Eeghem	St. Greg. de Grote-Brunssum
O. van Es	St. Hubertus-Schaesberg
H.G.M. Geraets	St. Greg. de Grote-Brunssum
Peter Heymans	St. Petrus-Roggel

Mevr. L. Hobus	St. Joris-Wessem
Sjaak Janssen	St. Jan-Baexem
Chris van den Kerkhof	St. Job-Leuken
H. Kuppens	St. Catharina-Stramproy
P.J.H. Lowis	Pr. Hendrik-St. Odiliënberg
J.F.H. Maessen	St. Joris-Wessem
M. Meulenberg	St. Lambertus-Oirsbeek
Marleen Nieste-v. Hoef	St. Job-Leuken
W.J. Odekerken	St. Sebastianus-Heerlerheide
J.J.H. L'Ortije	St. Sebastianus-Heerlerheide
Hand Pauwels	St. Martinus-Maasbree
A.P. Peters	Pr. Hendrik-St. Odiliënberg
J. Renssen	St. Lambertus-Oirsbeek
H.G. Scheeren	St. Joris-Wessem
L. Schiffelers	St. Lambertus-Oirsbeek
H. Schobben	St. Greg. de Grote-Brunssum
R.G.J. Silvertand	St. Hubertus-Schaesberg
P. Stoffels	St. Joseph-Koningsbosch
F. Thomas	St. Hubertus-Schaesberg
J. Thomas	St. Hubertus-Schaesberg
J.H.G. Thomas	St. Hubertus-Schaesberg
W.A. Thomas	St. Hubertus-Schaesberg

40-jarig lidmaatschap

M.H. Aendekerk	St. Catharina-Stramproy
W.J. Beerens	St. Lucie-Nederweert
H.G. Bessems	St. Sebastianus-Margraten
P.G. Bessems	St. Sebastianus-Margraten
M.G.H. In de Braak	St. Sebastianus-Margraten
Jan H.T. Brangers	St. Job-Leuken
A.H. Briels	St. Antonius-Stramproy
H.J.G. Parren	St. Antonius-Stramproy
J.W. Peters	Pr. Hendrik-St. Odiliënberg
Sj. Schlicher	St. Martinus-Linne
Th. G. Schrooders	St. Martinus-Houthem
Wim Smeets	St. Petrus-Roggel
H.M. Smolenaers	St. Lucie-Nederweert
M.J. Somers	St. Sebastianus-Heerlerheide
J.M.A. Steins	St. Sebastianus-Margraten
Lei A. Stultiens	St. Job-Leuken
A.M. Teeuwen	St. Lucie-Nederweert
J.P. Timmermans	Pr. Hendrik-St. Odiliënberg
Bér W.G. Triepels	St. Job-Leuken
Sjra Vullers	St. Petrus-Roggel

60-jarig lidmaatschap

J.H. Lemmerlijn	St. Sebastianus-Margraten
-----------------	---------------------------

WIJ GEDENKEN

Jan van den Ekker, 33 jaar lid en oud-bestuurslid van St. Martinus-Asenray. Overleden op 20 november in de leeftijd van 75 jaar.

Jan Derks, meer dan 25 jaar lid van St. Sebastianus-Susteren. Overleden op 25 februari op 66-jarige leeftijd.

Bert Stals, keizer van St. Catharina-Stramproy. Overleden op 13 maart in de leeftijd van 66 jaar.

Wulm Engels, lid van St. Urbanus-Maasniel. Overleden op 20 maart in de leeftijd van 76 jaar.

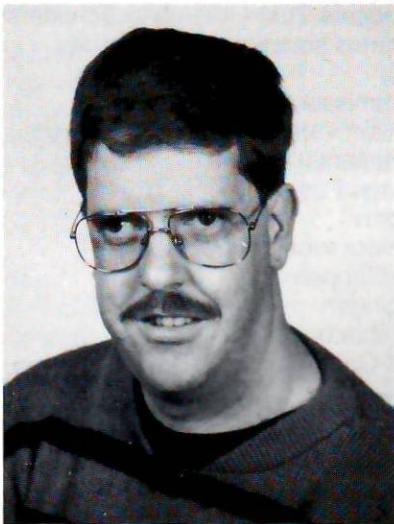
Bair Schroën. Overleden op 21 maart in de leeftijd van 67 jaar.

Frits Simons, 49 jaar lid van St. Agatha-Haelen. Overleden op 11 april in de leeftijd van 81 jaar.

Thieu Wijen, lid van St. Oda-Weert. Overleden op 16 april in de leeftijd van 61 jaar.

IN MEMORIAM JOAN LINSSEN

Ongeloof, onbegrip en nauwelijks te vatten is het overlijden van Joan Linssen. Dertig jaar en nog het hele leven voor zich. Hoewel zijn gezondheid hem wel eens vaker parten speelde was Joan vol goede moed en had hij plannen voor de toekomst. De wens om zich koning van schutterij St. Nicolaas Susteren te kunnen noemen was in september j.l. in vervulling gegaan. Toen wist hij namelijk deze eer voor zich op te eisen en hij keek dan ook al verlangend uit naar het komende schuttersseizoen. Het heeft echter niet zo mogen zijn. Toen traditioneel zijn koningsplaat aan de breuk werd gehangen, tijdens het patroonsfeest in december j.l., was Joan opgenomen in het Academisch Ziekenhuis te Maastricht. En toch keek hij vol vertrouwen naar de toekomst en zelfs aan de vooravond van de zware operatie die hem wachtte, had hij nog beemoedigende woorden voor zijn moeder en wist hij op zijn eigen humorvolle wijze het bezoek nog te amuseren.

Joan was iemand die het liefst op de achtergrond actief was en toch op een eenvoudige wijze nadrukkelijk aanwezig was. Het is dan ook begrijpelijk dat hij veel vriendschap en kameraadschap ondervond bij zijn schutterij St. Nicolaas.

Steeds stond hij klaar en reikte de helpende hand. Ook buiten de schutterij deed men nooit tevergeefs een beroep op hem. Waar hij helpen kon, was Joan aanwezig zonder veel poespas, gewoon. Het is dan ook niet verwonderlijk dat tijdens de uitvaartplechtigheid op 28 februari j.l. velen waren gekomen om hem op gepaste wijze de laatste eer te bewijzen.

Het koningszilver dat Joan niet heeft mogen dragen stond als eerbetoon op het priesterkoor afgedekt door zwarte voile. Voorafgegaan door de schutterij St. Nicolaas werd Joan ten grave gedragen omringd door zijn vele, vele vrienden.

Het komende schuttersseizoen zal door schutterij St. Nicolaas worden opgedragen aan Joan Linssen, als eerbetoon aan een koning die veel te jong is heengegaan.

De zilveren koningsplaat van Joan heeft voor St. Nicolaas Susteren een gouden randje, want een bijzonder mens zoals Joan was, zal nooit vergeten worden en zal steeds meemarcheren in de gelederen 'zijn' schutterij.

Joan, blijf aan ons denken.

IN MEMORIAM JAN DERKS

Op 1 maart werd Jan Derks, commandant van schutterij St. Sebastianus Susteren, met schutterseer begraven. Wie Jan Derks kende wist dat men te maken had met een Susterdernaar in hart en nieren. Verknocht aan alles was hem dierbaar was hield hij zich zelf steeds voor ogen: "Geneet van 't laeve, zolang este kèns." En Jan was een levensgenieter pur sang. Hij nam actief deel aan het sociale leven binnen de Susterense gemeenschap. Menig feestje kreeg extra cachet met een lied dat hij vol gevoel en overgave zong, zodat menigeen een traan moest wegpinken.

Schutterij St. Sebastianus had aan hem een trouw lid en een bijeenkomst zonder Jan was ondenkbaar. Hartelijkheid en gastvrijheid waren verbonden met zijn aard en karakter en steeds stond hij klaar om te helpen. Hij was iemand die goed kon luisteren naar anderen. Door zijn levenservaring wist hij te relativeren en zaken nuchter van alle kanten te bekijken. Zijn advies was persoonlijk, nooit zakelijk. Vandaar zijn grote vriendenkring.

Zijn familie betekende alles voor hem en was hem het dierbaarst van alles. Het is voor hen dan ook een grote troost dat hun verdriet gedeeld kan worden met zijn vele, vele vrienden die hij had.

Jan is niet meer, maar in zijn geest verder te gaan en genieten van iedere dag zolang dat kan is het mooiste eerbetoon dat aan Jan Derks kan worden bewezen.

Jan, bedankt voor alles.

OP DE VALREEP

Bij het per perse gaan van deze uitgave kon de organisator van het 3e Limburgse DamesSchuttersfeest (LDS), schutterij St. Urbanus-Maasniel, reeds vooruitzien op een record aantal deelnemers.

Maar liefst 37 schutterijen uit alle windstreken van Belgisch en Nederlands-Limburg, variërend van St. Geertruid in het zuiden tot Siebengewald in het noorden en Niel bij As in het westen, hebben nu reeds te kennen gegeven dat hun dames aan het 3e LDS op 18 september in Maasniel zullen deelnemen.

15 van de 37 schutterijen hebben bovendien te kennen gegeven dat zij als complete vereniging zullen deelnemen aan de optocht die door de oude dorpskern van Maasniel zal trekken. Ook de eerste aanmeldingen voor het zogenaamde Koninginneschieten, om de titel van Koningin der beide Limburgen, zijn al binnen.

Positief is zeker dat onder de inschrijvingen 10 schutterijen zijn die voor het eerst deelnemen; de interesse van de dames voor hun eigen schietwedstrijd zit duidelijk in de lift. Ook het aantal inschrijvingen uit Belgisch-Limburg is verdubbeld.

Schutterijen die hun dames nog niet hebben laten inschrijven kunnen dit alsnog doen bij schutterij St. Urbanus Postbus 2281 6040 DA Roermond. Voor verdere inlichtingen kan men terecht bij F. Aelmans tel. 04750-24425 of bij J. Geraedts tel. 04750-25566.

**Bezoek de stand van het
Limburgs Schutterstijdschrift
op het OLS in Stokkem**

O.L.S. (wijze Sarie mareis)

In Kèuningsbos, doa sjoate ze d'rop los
 Et gong òm den OLS
 En dêy van ôs, blèève op unne pos
 Ze woare van allemoal et bès
 Ze oalde den UM op Stokkem aaf
 Maakden oos stedsje gek
 De pinte drank die ginge unne gank
 Dat waas nog ins spek veur ooze bek.

Doa woer gefieës tot vreug aan den daag
 Wer krèège neet alles op
 En e paar daag e stök in ooze kraag
 Iel Stokkem sting op zene kop
 Wer öbbe den UM in Stokkem stoan
 Wae auw dat dan gedach
 De sjötte aet et toch mèèr weer gedoan
 Wer auwe auch neet anders verwach.

Jef Steutelings.

SCHUTTERSAGENDA 1994

Het zestallenschieten van het Kon. Schuttersgilde St. Lambertus-Helden zal niet plaatsvinden op dinsdag 28 juni, maar op zondag 26 juni.

16 + 17 juli naam schutterij St. Stephanus-Dieteren wijzigen in St. Sebastianus-Susteren.

In tegenstelling tot de eerdere berichtgeving zal het schietconcours bij St. Sebastianus-Voerendaal niet plaatsvinden op 20 augustus maar op 27 augustus.

25 september De organisatie van het concours is in handen van schutterij St. Nicolaas-Heythuysen. Het betreft hier een Bondsconcours van de LBT.

Bijlage: Folder OLS-1994

INHOUDSOPGAVE

Artikel	pag.
Colofon + Voorwoord	1
Voor U gelezen	2
Drumband schutterij St. Barbara-Leveroy	3
Over bonds-, federatie- en andere schuttersfeesten, de winnaars en zij die het eigenlijk niet zijn	4
Schutterij of schietsportvereniging?	5
Al meer dan 500 jaar broederschappen in Höngen	6
Schutterij Ons Genoegen-Siebungewald; een waar genoegen	9
Na 30 jaar weer schuttersfeest in Simpelveld	12
Schutterijen op het Limburgse platteland (3)	13
Sint Landricusgilde uit Echt op bedevaart naar Patroonheilige te Soignies (België)	15
De St. Martinusschuttersgilde(n) van Dilsen-Houtissen (8e vervolg)	16
Tambourcorps St. Joseph-Waubach 30 jaren jong	17
10 juli 1993 - Wer höbben um	18
Solistenconcours Zuid-Limburgse Schuttersbond	19
St. Sebastianus schuttersbroederschap	
Kerkrade (I)	20
Normencommissie S.A.S.	23
En sal niemand van dit geselschap wijcken	25
Uit het marketenstermandje	25
Zuid-Limburgs Federatiefeest 1994	26
Krantekoppen	27
Geschenk voor vroedvrouw terug bij	
St. George-Simpelveld	29
Adreswijzigingen	30
Onder de schietboom	30
Wisselkruis Gemeente Susteren	36
Taptoe '94	36
Wij feliciteren	37
Wij gedenken	38
Op de valreep	39
O.L.S.-lied (wijze Sarie mareis)	40
Schuttersagenda 1994	40
Inhoudsopgave	40
Redactie en correspondenten	40

REDACTIE EN CORRESPONDENTEN

- ★ Hoofdredacteur: Wim Pijpers, Brouwerslaan 25, 6093 GG Heythuysen; Tel. 04749-2868, fax 077-891490.
- ★ Schuttersbonden Berg en Dal, St. Gerardus-Amstenrade en Zuid-Limburgse Schuttersbond: Drs. Jos Gerits, Soppestraat 12, 6176 AM Spaubeek; Tel. 04493-2296, fax 04493-5548.
- ★ Schuttersbonden Eendracht Maakt Macht en Juliana: Piet Hermans, Hegstraat 13, 6001 EW Weert; Tel. 04950-44548.
- ★ Schuttersbonden De Maasvallei en Maas & Kempen: Werner Smet, Breeërsteenweg 124, 3640 Kinrooi; Tel. 089-563132.
- ★ Schuttersbond Eendracht Born-Echt en Midden-Limburgse Schuttersbond: Drs. Jean Walraven, Borgeind 21, 6041 AP Roermond; Tel. 04750-18124.
- ★ Correspondent schuttersbond Berg en Dal: Vacant.
- ★ Correspondent Schuttersbond Eendracht Born-Echt e.o.: Cor Voorter, Maj. Evanslaan 1, 6114 KR Susteren; Tel. 04499-1539.
- ★ Correspondent schuttersbond Eendracht Maakt Macht: Vacant.
- ★ Correspondente schuttersbond St. Gerardus-Amstenrade: Yvonne van de Wall, Antoniusstraat 84, 6166 XL Geleen; Tel. 046-755123.
- ★ Correspondent schuttersbond Juliana: Mat Nellen, Postbus 8020, 5993 ZG Maasbree; Tel. 04765-1626, fax 04760-71980.
- ★ Correspondent schuttersbond Maas en Kempen: Frank Craemers, Golfweg 1, 3560 Lummen; Tel. 013-531126.
- ★ Correspondent schuttersbond De Maasvallei: Vacant.
- ★ Correspondent Midden-Limburgse SchuttersBond: Vacant.
- ★ Correspondent Z.L.S.B.: Fred Louwen, Baron de Selysstraat 15, 6301 JZ Valkenburg; Tel. 04406-42322.

**HENDRIK
VAN DER PUTTEN**

SLAGHOEDJES
SCHUTTERIJKRUIT
REPARATIE
HERLAAD APP.

Zwartbroekstraat 28
Roermond
Telefoon 04750-30688

Mr Cas van Heugten

ADVOCAAT EN PROCUREUR

Rijksweg Noord 214, 6136 AE Sittard
Telefoon: 046-528899 – Telefax: 046-528900

Algemene rechtspraak, civiel recht, strafrecht,
sociaal verzekeringsrecht, adviezen, incasso's, slachtofferhulp,
verkeerszaken, letselschades, schaderegeling met verzekering-
maatschappijen en contacten met Duitse en Belgische advocaten.

drukkerij sinds 1935
LIMBURGSCHE POST ^B _V

Heerstraat Noord 69
6099 AW Beegden (NL)
Postbus 5033
6097 ZG Beegden (NL)
Telefoon 04747-1651
Telefax 04747-2891

Lid Koninklijk Verbond van Grafische Ondernemingen KVGGO
Lid Vereniging Produktbewaking Grafische Industrie VPGI
Lid Sectie van Producenten van Beveiligd Drukwerk

UITLIJNEN BALANCEREN MONTAGE SPORTVELGEN

.....
ALLE BEKENE MERKEN BANDEN DIREKT UIT
VOORRAAD LEVERBAAR

Bandenspecialist

KICKEN b.v.

VOERENDAAL
Valkenburgerweg 41
Tel. 045 - 751700

MAASTRICHT
Bemelerweg 90
Tel. 043 - 621515

TEGELEN
Kaldenkerkerweg 96
Tel. 077 - 733433

SITTARD
Bergerweg 59
Tel. 046 - 510707

De redactie
van het
Limburgs
Schutters-
tijdschrift
wenst alle
deelnemers
aan het OLS
in Stokkem
veel succes
toe.

LIMBURGSE BIER SPECIALITEITEN
VAN DE MERGELLANDBROUWERIJ

GULPENER SJOES

LIMBURGS
KONINGSPAAR